

پرچم حکایت

جهانگیری:

اصناف پرچم مبارزه
باقاچاق کالا را
در دست بگیرند

رییس کل گمرک ایران:

اگر سیگار نبود
از کجا می خواستیم
بودجه را تامین کنیم

معصومی معاون تولید:

افزایش تولید سیگار در دخانیات

جهانگیری در هفتمین اجلاس ششمین دور نمایندگان اتاق اصناف:

اصناف پرچم مبارزه با قاچاق کالا را در دست بگیرند

تولیدی از رکود برنامه ریزی شد. وی افزود: یکی از برنامه‌ها برای حمایت از بخش تولید، فراهم کردن بازار برای تولیدات داخلی بود و صادرات کالا و خدمات ایرانی به عنوان یکی از جهتگیری‌های دولت دنبال شد. معاون اول رییس جمهور تصریح کرد: هرکس می‌خواهد در کشور فعالیت انجام دهد، باید از مرجع مربوطه پروانه و مجوز داشته باشد و نباید عده‌ای بدون مجوز و بدون شناسنامه کاری، در فعالیت سالم فعالان اقتصادی و اصناف مزاحمت ایجاد و عرصه را برای آنها تنگ کنند. این افراد نه مالیات می‌دهند، نه عوارض پرداخت می‌کنند، نه کالای آنها از کیفیت لازم برخوردار است و نه مسئولیتی در قبال آن کالا به عهده می‌گیرند. معاون اول رییس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه بخش خدمات از مهمترین بخش‌ها در فعالیت‌های اقتصادی کشور است، خاطرنشان کرد: دامنه خدمات بسیار وسیع است و بانک، بیمه، خدمات فنی و مهندسی و فعالیت صنوف و ... را شامل می‌شود و حدود ۴۸ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور مربوط به بخش خدمات است و نظام بانکی باید تسهیلات مورد نیاز را برای بخش خدمات فراهم کند. وی همچنین با اشاره به درخواست دیگر نمایندگان اتاق اصناف ایران مبنی بر حضور نمایندگان آنها در جلسات و شوراهای تصمیم‌گیری دولت، افزود: دولت علاقه مند است در همه تصمیمات خود، ابتدا نظر صاحبان‌بخش مربوطه را بشنود و این یک سیاست قطعی در دولت است و از کمیسیون دولت نیز خواسته ایم در تصمیمات اقتصادی، نظرات بخش خصوصی و صاحبان‌بخش را اخذ و از دیدگاه‌های آنها استفاده کند. وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این مراسم با تأکید بر اهمیت اصناف گفت: اصناف همواره مورد اعتماد مردم بوده‌اند و در بسیاری از فعالیت‌های اجتماعی و امور خیر پیشگام هستند.

رییس جمهور افزود: شاه بیت اقتصاد مقاومتی این است که از تمام ظرفیت‌ها و فرصت‌ها برای توسعه کشور استفاده کنیم تا بتوانیم بر چالش‌های مختلف اقتصادی غلبه نماییم. وی گفت: هر کدام از ما باید از خود سوال کنیم که به عنوان یک ایرانی چه قدمی در راه اقتصاد مقاومتی برداشته ایم. همه مردم، علما، نهادها و ارگان‌ها در اجرای اقتصاد مقاومتی نقش و مسئولیت دارند و در شرایطی که قوای سه‌گانه و نیروهای مسلح برای اجرای اقتصاد مقاومتی به اجماع رسیده‌اند، با کمک یکدیگر و با اتکاء به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی می‌توانیم اقتصاد کشور را حرکت دهیم. جهانگیری با تأکید بر اینکه اصناف باید جای خود را در اقتصاد مقاومتی باز کنند، خاطرنشان کرد: اصناف مجموعه بزرگی هستند و مگر می‌توان نسبت به اصناف بی‌اهمیت بود؟ سرتاسر تاریخ اصناف ایران افتخار است و در بخش سیاسی اتفاق خوبی نیست که برای سربلندی ایران رخ داده باشد و اصناف در آن نقش مثبت ایفا نکرده باشند. معاون اول رییس جمهور افزود: در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی نیز اصناف نقش مهمی در کشور دارند و در کارهای خیر، مدرسه‌سازی و احداث مساجد معمولاً اصناف نیز نقش آفرین هستند. وی خاطرنشان کرد: وقتی گفته می‌شود ۶۰۰ هزار واحد صنف تولیدی در کشور وجود دارد این یعنی اگر می‌خواهیم به تولید کشور توجه کنیم، قلب تولید جایی می‌تپد که در اختیار بنگاه‌های کوچک و متوسط و بنگاه‌های خرد تولیدی است. بنگاه‌های کوچکی که به توسعه کشور کمک می‌کنند و در اقتصاد ملی و اشتغالزایی نیز نقش خود را ایفا می‌کنند. معاون اول رییس جمهور با اشاره به برنامه دولت در سال جاری برای راه‌اندازی بخش تولید گفت: این تصمیم در سطح کلان کشور و با سخنرانی مقام معظم رهبری در ابتدای سال آغاز شد و برای تحقق آن و خارج شدن واحدهای

معاون اول رییس جمهور گفت: اصناف باید با کالای قاچاق مقابله کنند و پرچم مبارزه با کالای بی‌هویت که مشخص نیست چگونه وارد کشور شده است را در دست بگیرند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، اسحاق جهانگیری مبارزه با قاچاق را از برنامه‌های مهم برای حمایت از تولید داخلی برشمرد و گفت: یکی از اقدامات در این راستا، مدیریت واردات کشور است که در کالاهایی که به اندازه کافی در داخل کشور تولید می‌شود به گونه‌ای مدیریت شد که بازار ایران در اختیار کالاهای خارجی قرار نگیرد و این موضوع در هیات‌های خارجی که به ایران سفر می‌کردند نیز گفته می‌شد که اگر به دنبال بازار ایران هستید موفق نخواهید بود و در صورتی می‌توانید با ما همکاری کنید که قصد سرمایه‌گذاری و مشارکت داشته باشید. وی ادامه داد: قاچاق یک بلیه برای تولید داخلی کشور است و باید در گلوگاهها با آن مبارزه شود و راه مبارزه با آن مقابله اقتصادی است و با سیستم تعرفه‌ای باید با قاچاق مبارزه شود. وی با تأکید بر اینکه فعالان اقتصادی باید به علم و دانش روز مجهز شوند، گفت: فعالان اقتصادی باید بتوانند در فضای بین‌المللی فعالیت کنند و تولیدات آنها با کالاهای خارجی رقابت کند، البته سیستم خدمات‌دهنده به تولید کنندگان و فعالان اقتصادی نظیر سیستم بانکی و سایر بسترهای لازم باید به گونه‌ای فراهم باشد که فعالان اقتصادی بتوانند با خیال آسوده به سرمایه‌گذاری بپردازند. جهانگیری اظهار داشت: در همین راستا مهمترین سیاستی که در اختیار ما قرار گرفته سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است که البته این روزها به ناحق این سخن بر زبان‌ها افتاده که اجرای اقتصاد مقاومتی فقط وظیفه دولت است و تنها دولت باید در این زمینه پاسخگو باشد و عده‌ای هم در این میان با حربه سیاسی دائم دولت را مورد سوال قرار می‌دهند که در زمینه اقتصاد مقاومتی چه کاری انجام شده است. معاون اول

پیک دخانیات | نشریه داخلی شرکت دخانیات ایران

آذر ماه ۱۳۹۵ | شماره ۲۰

صاحب امتیاز: شرکت دخانیات ایران

طراحی و چاپ: مدیریت ارتباطات و امور بین الملل

itcnews@tobacco.ir

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

سیاست رفاهی دولت یازدهم، توانمندسازی جامعه است

ریبئی تصریح کرد: دولت، برای بهبود شرایط زندگی هموطنان سیاست های توانمند سازی را در اولویت طرح های رفاهی خود قرار داده است.

بهبودی و کمیته امداد تأکید کرد: تعامل و همدلی مدیران و روحانیون و انسجام ذهنی این دو گروه در جزیره کیش منشاء برکات فراوانی برای جامعه بوده است و سبب شده تا روحیه مسئولیت پذیری اجتماعی در افراد تقویت شده و در سطح جامعه نمود آشکار داشته باشد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین از ارتقاء اداره بهزیستی کیش خبر داد و گفت: با توجه به فعالیت های رو به رشد بهزیستی کیش و تلاش مسئولان برای ارتقاء این اداره با هدف استاندارد سازی خدمات ارائه شده به جامعه هدف روند پیوسته بهزیستی کیش به ادارات زیر مجموعه استان تهران انجام شده و موجب خوشحالی است که در نخستین روز از ماه پر برکت ربیع الاول و همزمان با گشایش ساختمان جدید بهزیستی کیش این خبر مسرت بخش را به ساکنان این منطقه اعلام کنیم. وی هم چنین با اشاره به لزوم توسعه صنعت گردشگری در کشور برای کسب سهم شایسته از بازار گردشگری بین المللی گفت: تا کنون در جهت توسعه گردشگری افراد کم در آمد و یا ناتوان جسمی در کشور طرح شاخصی اجرا نشده است و سازمان منطقه آزاد کیش می تواند با ایجاد دهکده سلامت در جزیره هندورابی سالمندان و افراد ناتوان جسمی را برای بهره مندی از مواهب طبیعی این منطقه ترغیب و حمایت کند. ضمن اینکه می توان با برنامه ریزی و راه اندازی تورهای گردشگری برای افراد کم در آمد، این هموطنان را در شادی یک سفر تفریحی سهیم کرده و روحیه آنها را برای زندگی بهتر و سالم تر تقویت کرد.

بوده است تا تعاملی تنگاتنگ با افراد جامعه داشته و در زمینه های مختلف با بر خورداری از خرد جمعی به سمت غیر جمعی جامعه حرکت کند. وی با اشاره به اینکه امروز بیش از هر زمان نیازمند خیر جمعی هستیم گفت: برای بهبود شرایط زندگی افراد ناتوان و نیازمند هر ایرانی در قبال تمام هموطنان مسئولیت دارد و یکایک ایرانیان می توانند با کوچک ترین کار مانند نشان دادن لبخند بر لب یک انسان تا فعالیت های بسیار بزرگ و کمک های مالی چشمگیر مسئولیتهای اجتماعی خود را انجام داده و در بهبود شرایط زندگی دیگر افراد جامعه سهیم باشند. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه برخی دهک های جامعه نیاز بیشتری به توجه مسئولان برنامه ریزی و حمایت های نوع دوستانه هموطنان دارند گفت: برخی واقعیتهای در جامعه ناشی از سیاستهای صدقه ای اشتباهی است که متأسفانه در سال های گذشته اعمال شده است و ما تلاش می کنیم تا با ارائه راهکارهای هوشمندانه این مشکلات به صورت ریشه ای برطرف شوند. وی رسیدگی به وضعیت معیشتی بازنشستگان و تکریم آنان را از جمله برنامه های وزارت تعاون بر شمرد و گفت: به لطف خداوند در دولت یازدهم همه به سمتی حرکت می کنیم که یکایک افراد جامعه از مواهب و نعمت های موجود در کشور بهره مند شوند. ریبئی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین با تقدیر از فعالیت و حمایت های گسترده سازمان منطقه آزاد کیش در جهت اجرای طرح های توانمند سازی مددجویان

علی ریبئی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مراسم بهره برداری از ساختمان جدید اداره بهزیستی کیش با بیان اینکه کاهش فقر و بهبود شرایط زندگی نیارمندان و افراد ناتوان باید با اجرای سیاست های اصولی و مشارکت جمعی افراد جامعه و نهادهای مختلف محقق شود تصریح کرد: دولت، برای بهبود شرایط زندگی هموطنان سیاست های توانمند سازی را در اولویت طرح های رفاهی خود قرار داده است. وی با تأکید بر اینکه پس از موافقت مقام معظم رهبری با در دستور کار قرار گرفتن سیاست اشتغال فراگیر ضد فقر این طرح به مجلس می رود گفت: با تخصیص اعتبار از محل صندوق ذخیره ارزی سیاست های اشتغال فراگیر ضد فقر اجرایی می شود. ریبئی افزود: در این طرح با ایجاد اشتغال از طریق تاسیس تعاونی ها و جهت گیری به سمت بنگاه های کوچک و متوسط و فراهم شدن فرصت های شغلی متعدد برای ساکنان هر شهر متناسب با فضای کسب و کار در آن منطقه، و افزایش سهم عوامل تولید از درآمدهای حاصله جامعه بسوی توانمند شدن حرکتی مستمر و پایدار خواهد داشت. وی با اشاره به اینکه جامعه امن جامعه ای است که همه افراد بتوانند به طور برابر از فرصت ها استفاده کنند گفت: ما اگر خواهان جامعه ای امن باشیم باید شرایط مطلوبی برای زندگی همه افراد فراهم کرده و آنها را به سمت توانمند شدن پیش ببریم. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت یازدهم را دولت مسئول، فرو تن و دولت خیر جمعی خواند و اظهار داشت: سیاست دولت روحانی همواره بر این

نعمت زاده خبر داد:

امضای توافقنامه وزارتخانه های صنعت و کشور برای جلوگیری از قاچاق

اشاره و تصریح کرد: باید با ارتقای کیفیت و عرضه با قیمت مناسب به خواست مشتریان و مشتری محوری که روز به روز نقش قوی تر در عرصه فعالیت های اقتصادی پیدا می کند، اهمیت داد. نعمت زاده در مورد نمایندگی اصناف در مجامع و شوراها گفت: براساس پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت به بانک مرکزی مقرر گردید در مورد حضور، نماینده اصناف در شورای پول اعتبار تصمیم گیری شود که می تواند در رفع برخی مشکلات اصناف موثر واقع شود. وی هم چنین خواستار در نظر گرفتن مهلتی برای نصب صندوق های مکانیزه فروشگاه های شد و افزود: شفافیت و محاسبه صحیح تر مالیاتی از مهم ترین مزایای نصب این صندوق هاست و باید با توان داخل و یا از طریق واردات تامین شود.

در بخش توزیع و تولید افزود: امروز در بازار، عرضه دیجیتالی جای خود را باز کرده است و صنوف باید خود را با تغییرات بازار تطبیق دهند. وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع فروشگاه های زنجیره ای به عنوان یکی از دغدغه های اصناف پرداخت و اضافه کرد: فقط پنج درصد توزیع کشور توسط فروشگاه های زنجیره ای انجام می شود در حالی که این رقم در کشورهای صنعتی بیش از ۷۰ درصد است. نعمت زاده خاطر نشان کرد: ایجاد فروشگاه های بزرگ و متمرکز و در نتیجه خرید، نگهداری، انبارداری و فروش متمرکز، انجام می شود. در نتیجه هزینه ها پایین می آید و این به نفع مشتری است. وی به تاکیدات رهبر معظم انقلاب بر شفافیت در سیاست های اقتصادی مقاومتی

وزیر صنعت، معدن و تجارت از امضای توافق نامه با وزارت کشور برای جلوگیری از قاچاق کالا و ارسال آن به دولت برای تصویب خبر داد. به گزارش شاتا، وزیر صنعت، معدن و تجارت در هفتمین اجلاس عمومی ششمین دوره نمایندگان اتاق اصناف ایران گفت: باید در مبادی ورودی کالا با قاچاق مقابله کرد و در این راستا توافق نامه ای با وزارت کشور در مورد «تلهنجی» امضا کردیم که می تواند مشکلات بسیاری را حل کند. محمد رضا نعمت زاده با اشاره به نقش اصناف از سال های قبل از انقلاب در عرصه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی گفت: نقش اصناف همواره در فعالیت های اجتماعی، خیریه ها و بازار برای مردم ملموس بوده است. وی با بیان اهمیت تجمیع فعالیت های صنوف کوچک

افزایش تولید سیگار در دخانیات معصومی معاون تولید شرکت دخانیات ایران از افزایش ۴۹ درصدی تولید این شرکت خبر داد.

علی معصومی معاون تولید شرکت دخانیات ایران با اعلام خبر فوق افزود: با همت و تلاش مدیران و کارگران سختکوش دخانیات که یکی از بزرگترین واحدهای تولیدی کشور محسوب میگردد، تولید در آبان ماه سال جاری نسبت به مهرماه، ۴۹ درصد افزایش یافت. وی تاکید کرد: عملکرد شرکت دخانیات ایران در تولید انواع سیگار داخلی در آبانماه سال ۱۳۹۵ نسبت به متوسط ماهیانه سال جاری ۶۶ درصد و نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۳ درصد رشد را نشان می دهد. معصومی در پایان افزود: این شرکت جهت حفظ و توسعه بازار و در راستای مبارزه جدی با کالای تقلبی و قاچاق، تولید محصولات جدید را با تکنولوژی روز دنیا در برنامه کاری خود دارد و بزودی این محصولات روغایی، تولید و به بازار عرضه خواهد شد.

مصوبه کمیسیون تلفیق برنامه ششم درباره افزایش قیمت سیگار

پیشگیری و درمان بیماریهای تنفسی ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف سیگار و توسعه ورزش؛ در اختیار وزارتخانههای بهداشت، ورزش و آموزش و پرورش قرار گیرد.

سه بند دهم سیاست های کلی سلامت، در طول مدت اجرای برنامه ششم توسعه، هر سال به قیمت خرده فروشی هر نخ سیگار وارداتی ۲۰ درصد، تولید مشترک ۱۵ درصد و تولید داخلی ۱۰ درصد قیمت فروش به عنوان عوارض سلامت اضافه شود. همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز مکلف شد مبالغ مزبور را از واردکنندگان و تولیدکنندگان حسب مورد، اخذ و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید تا صد در صد آن در ردیفی که در بودجه سنواتی مشخص می شود به منظور کاهش مصرف دخانیات،

کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه کشور در جلسه مقرر کرد هر سال ۲۰ درصد به قیمت خرده فروشی هر نخ سیگار وارداتی اضافه شده و در آمد حاصله جهت پیشگیری و درمان بیماریهای تنفسی ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف سیگار و توسعه ورزش در اختیار وزارتخانههای بهداشت، ورزش و آموزش و پرورش قرار گیرد. به گزارش ایسنا، جلسات کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه کشور بصورت فشرده و در روزهای پایانی خود در حال برگزاری است که در ادامه برگزاری آن در جلسه مقرر کرد که در اجرای جزء

برگزاری کارگاه آموزشی «سامانه های نوین جاسوسی»

کارگاه آموزشی «سامانه های نوین جاسوسی» به همت مدیریت حراست شرکت دخانیات ایران برگزار شد. کارگاه آموزشی «سامانه های نوین جاسوسی» با حضور معاونین، مدیران و روسای ادارات ستادی شرکت دخانیات ایران از سوی مدیریت حراست این شرکت برگزار شد. این کارگاه آموزشی در بردارنده نکات کاربردی و حائز اهمیتی بود که مورد توجه مدعوین حاضر قرار گرفت.

تفسیر وارونه از تولید داخلی بسته بندی سیگار ۶۰۰۰ میلیارد نصیب کمپانی های خارجی کرد

شد. بهانه برای واگذاری شرکت دخانیات ایران، اجرای اصل ۴۴ بود اما شرکت دخانیات جزو اصل ۴۴ نبود بلکه در لیست دوم اصل ۴۴ قرار داشت که باید رد دیون می‌شد، هرچند اگر اصل ۴۴ را در یک شرکت دولتی اجرایی شود باید در ابتدا زیرساخت‌ها را در زمینه نیروی انسانی، تجهیزات و ... اصلاح نمایند، که البته هیچ کدام از این موضوعات در شرکت دخانیات اجرایی نشد. غیر از ۵۵ درصد سهم صندوق بازنشستگان فولاد، ۴۰ درصد سهام کارخانه متعلق به سهام عدالت و ۵ درصد نیز مربوط به کارکنان شرکت است. در شرکتی که زمانی نزدیک، صد درصد دارای رویکرد دولتی بوده که اگر واقع بینانه از کنار بار تورم فزاینده نیروی انسانی غالباً غیر متخصصی که به دخانیات وارد شدند بگذریم، نمی‌توان از کنار ماشین الات فرسوده و فاقد کیفیت برای رقابت با برندهای خارجی فعال در ایران، عبور نمود. شرکت دخانیات ایران برای واردات ماشین آلات مورد نیاز خویش که بشدت مورد نیاز جهت پویایی این صنعت داخلی بود همواره دو مشکل عمده را بر سر راه داشته است. نخست تحریم های گسترده از جانب دول استکباری که خود بخود هزینه فزاینده ایی به واردات ماشین آلات به داخل کشور می‌افزود و دیگری مخالفت لام تا کام وزارت بهداشت که همواره با هدف نگرانی از افزایش محدوده کمیتی مصرف سیگار، عداوتی سازش ناپذیر با متولی تولیدات دخانی داشته است. لیکن ذهن زمانی مکدر می‌گردد که واردات ماشین الات دست اول توسط برندهای خارجی فعال در داخل ایران به آسانی صورت می‌پذیرفت. کانه هرچه بلاست لاجرم بر سر تولید داخلی دخانیات ایران نازل شود و گویی سفره تسامح و رحمت صرفاً له برندهای خارجی فعال در داخل ایران، گسترانیده گشته بود. که مع الاسف باز نمودن ریشه و نتایج آن راقم زنده نکات تلخ و غمباری است که بیان آن در حوصله صاحب این قلم نیست..!

برندهای خارجی کم کیفیت، بازار داخلی را تهدید به انقراض کرد!

بر اساس احتساب مصرف سالیانه سیگار اگر به طور میانگین هر نخ سیگار را ۱۵۰ تومان حساب کنیم، سالانه بیش از ۹۶ هزار میلیارد ریال گردش مالی را شامل صنعت سیگار می‌نماید. از سویی نیز هر نخ با احتساب حدود ۷۰ درصد سود، بیشتر از ۶۷ هزار میلیارد ریال سود سالیانه، چه بخواهیم یا نخواهیم سیگار را به یک صنعت پر رونق بدل نموده است. طی سالیان ۹۰ تا اوایل ۹۵ آشفته‌گی شگرفی مدیریت بر سیگار وجود

نیز سر و سامان دهی به حضور برندهای خارجی فعال در داخل ایران، توسط مدیر وقت طرحی ارائه شد که کمپانی های غیر ایرانی، با واردات ماشین الات مورد نیاز همراه با تصدی گری کامل در زمینه های نظارت بر کیفیت، قیمت گذاری و سیاستگذاری در واردات توتون مورد نیاز، برندهای خود را در داخل کشور تولید نمایند. طرح مذکور به دلیل نظم دهی به حضور برندهای خارجی که از مرزهای قانونی و غیر قانونی مشتری یابی داخلی را در دستور کار خویش قرار میدادند، امری قابل توجه بود. کارکشتگی دخانیات ایران که نزدیک به هشت دهه تجربه در امر نظم دهی به حضور برندهای خارجی و رعایت سهم بازار برند داخلی، آنچنان مشهود بوده که غالب برندهای فعال خارجی مزاحمتی برای بازاریابی برندهای داخلی نداشته و اصطلاحاً امنیت نسبی برای فروش برندهای داخلی فراهم بوده است. گرچه قابل کتمان نیست در برخی ادوار بواسطه رانت، بخشی از برندهای فاقد مرغوبیت نیز در بازار ایران حضور یافتند لیکن این مقوله آنچنان لطمه ایی به سهم فروش برند داخلی که در انحصار شرکت دخانیات ایران با چند ده هزار پرسنل و نیز چند ده هزار کشاورز، تولید انحصاری عرضه و نظارت بر فروش داخل کشور را فراهم داشت، وارد نمی‌آمد.

واگذاری غیرکارشناسی دخانیات ایران، بلای جان تولیدات داخلی

شرکت هایی مانند BAT , KT&G , JTI در ایران نمایندگی رسمی داشتند که بعد از واگذاری دخانیات ایران به بخش خصوصی و نیز واگذاری اعطای مجوز واردات به برندهای خارجی از شرکت دخانیات ایران به سازمان تازه تاسیس برنامه ریزی و نظارت بر دخانیات کشور (وابسته به وزارت صنعت و معدن و تجارت)، میتوان ادعا نمود هرشرکتی فاقد از میزان درجه کیفیت در صورت تقاضا در بازار ایران، توانست کاغذ مجوز واردات را سهل الوصول بدست آورد. در تیرماه سال ۹۱ اعلام شد که شرکت دخانیات باید به بخش خصوصی واگذار شود ولی واگذاری آن اول فروردین ماه سال ۹۳ انجام شد. از تیرماه سال ۹۱ بخش حاکمیتی شرکت دخانیات که مسئول مستقیم مبارزه با کالای قاچاق بود به بخش برنامه ریزی و نظارت بر دخانیات ایران محول

قانون اساسی کشور، تولید داخلی را صرفاً به تولیداتی می‌داند که با برند ایرانی که صد درصد آن با طراحی متخصصین داخلی یا به طریق مهندسی معکوس یا انتقال دانش فنی و فناوری انجام می‌گیرند عنوان نموده است. اگر بخواهیم درباره سیگار از بعد ایده آل گرایانه بنگریم، در بهترین حالت آن است که نه توتونی کشت و فراوری شده، نه سیگاری تولید شود و نه در فروشگاه یا دستان کسی سیگار دیده شود که البته این آمال هر چند به ظاهر محال! از آرزوی قلبی افکار عمومی و مسئولین یا حتی متولیان شرکت دخانیات ایران است. لیکن پر واضح است از بعد رئالیسمی اگر به مقوله صنعت دخانیات بنگریم، هر چند جمهوری اسلامی ایران توانسته از تبلیغات مصرف سیگار به انحاء متفاوت جلوگیری نماید، لیکن این امر به حذف سیگار از سبد مصرف میلیونها ایرانی نینجامیده که هیچ، بلکه باید خاطر نشان نمود به دلایل مختلف مصرف آن شیوع حداکثری یافته است که نشان دهنده عدم کارکرد گرایی ابزارهای بکار رفته در منع یا کاهش مصرف، طی ادوار مختلف بوده است. از سمت و سویی نیز جهان سرمایه داری که در عصر حاضر بر پاشنه شرکتهای چند ملیتی می‌چرخد، در این صنعت پرسود، سودای نفوذ بیشتر در اقصی نقاط جهان را دارند که بطور طبیعی کشورمان از جمله بازار مصرف کارتل های موصوف تلقی می‌شود.

برای واکاوی بهتر موضوع، به عقب برمی‌گردیم بر اساس آمار ظاهری!، ۱۵ درصد ایرانی‌ها سیگاری هستند. آنها سالانه ۶۴ میلیارد نخ سیگار مصرف می‌کنند که این میزان معادل ۲۵ هزار میلیارد ریال هزینه به خانواده‌های ایرانی تحمیل می‌کند. (۱) همین منبع می‌افزاید: گزارش‌های بانک مرکزی همچنین نشان می‌دهد که از سال ۸۵ تاکنون هزینه دخانیات در سبد خانوار ایرانی ۳۷ برابر شده است؛ دلیل آن افزایش قابل توجه تورم در طول بوده که باعث شده هزینه مصرف دخانیات در سبد هزینه‌های خانوار ایرانی حدود ۴ برابر شود، هرچند که در سالیان اخیر نرخ تورم روی کاغذ نزول یافته ولی سبب نشده هزینه مصرف دخانیات در مابین خانواده ها کاهش یابد. طی سالیان اولیه دهه هشتاد، به منظور جلوگیری از قاچاق افسار گسیخته و

داشت که آن را میتوان پاشنه آشیل قاچاق سیگار و هم مدیریت پرنوسان و بی ثبات و ...!، بعینه دید. این در حالی است اگر مصرف سیگار در کشور متوقف که نشده، بلکه به دلایل ذکر شده پیشین، مصرف سیگار چهار برابر شده است، واضح می نماید تصور شود سهم اکثریت مطلق گردش مالی سرسام آور این صنعت، اگر نصیب تولید کننده داخلی می شود، در اختیار چه کسانی قرار دارد! اما از طرفی شاهدیم وزارت صنعت و معدن و تجارت که در بعد از واگذاری شرکت دخانیات ایران به وزارت رفاه و بازنشستگان فولاد، مسئولیت اعطای مجوز فعالیت به برندهای خارجی را برعهده گرفته است، بی توجه به وضعیت شکننده دخانیات ایران با ۱۵ هزار پرسنل و کشاورز مستقیم که هریک مدیریت نان آوری چندین سرنهاله را برعهده دارند، به آسانی مجوز ورود هر برند با هر درجه کیفیت را صادر می نماید. امروزه شاید بیش از یکصد برند شبیه یا بیش از اندازه درصد نیکوتین و قطران برند داخلی، صرفا به دلیل دارا بودن ماشین الات نو و امکان بهره وری بهتر از سیستم بسته بندی و بدون انجام سرمایه گذاری خاصی، بازار ایران را درمی نوردند. همچنین به نکات بالا باید حمایت هرازچندی از مدیران تصمیم ساز دولتی طی ادوار مختلف را باید افزود که بنا به دلایل حداقل! غیرمنطقی و وری قانون، بر فشردن پای کمپانی های خارجی بر کرده تولید کنندگان داخلی، کمک قابل توجه می نمایند که یکی از مهمترین این تصمیمها که هلهله زیادی را به اردوی کمپانی های آمریکایی-انگلیسی و... مستقر در ایران وارد نمود را بطور مستدل و مستند به جولانگاه قلم میکشانیم و قضاوت را به وجدانهای بیدار و دست اندرکاران متخصص، بخصوص نمایندگان هیتم مجلس شورای اسلامی وا می نهم.

بند «د» تبصره هفتم الحاقی مجلس شورای اسلامی چه میگوید؟

« بند الحاقی تبصره هفتم - از ابتدای سال ۱۳۹۵ به قیمت خرده فروشی هر نخ سیگار وارداتی مبلغ ۴۰۰ ریال و تولید مشترک ۳۰۰ ریال و تولید داخلی ۲۰۰ ریال به عنوان عوارض اضافه می شود. وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است مبالغ مزبور را از وارد کنندگان و تولید کنندگان حسب مورد اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ..... جدول شماره ۵ این قانون واریز کند. (۲)

نظرقانون اساسی درباره تولید داخلی و اشکالات واضح به نامه موصوف سازمان برنامه و بودجه

وقتی نامه یشماره ۲۲/ ۲۶۰۶ مورخه ۹۱/۵/۱۶ از طرف ریاست مجلس شورای اسلامی در اجرای اصل ۱۲۳ و همچنین اصلاح ماده ۱۰۴ قانون مالیاتهای مستقیم که با عنوان طرح یک فوریتی در مجلس تصویب شد، جهت اجرا به ریاست وقت جمهوری ارسال گردید، پیش بینی می شد درک واقع بینانه تری از مقوله تولید داخلی بدست آید.

مفهوم تولید داخلی از نگاه قانون

« تولید داخلی عبارت است از تولید کالا، تجهیزات، خدمات یا محصولات اعم از سخت افزار، نرم افزار» فناوری و نشان «برند» است که ۱۰۰ درصد آن با طراحی متخصصین ایرانی یا به طریق مهندسی معکوس یا انتقال دانش فنی و فناوری انجام میشود». وقتی قیمت گذاری، نظارت بر کالای دخانی و همچنین کنترل بازار سیگار خارجی در داخل کشور راسا توسط خود کمپانی های خارجی تولید کننده صورت می پذیرد، چگونه تولیدات (بخوانید صرفا بسته بندی) سیگارهای موصوف همسرخ با تعریف تولید داخلی قلمداد میشود؟! متاسفانه امور صنعت معدن و تجارت سازمان برنامه و بودجه برخلاف قانون مصوب مجلس، در شماره نامه ۷۱۸۶۴۸ مورخه ۱۳۹۵/۰۶/۱۶، خود به سازمان مطبوع خویش در یک چرخش ۱۸۰ درجه شبهه دار! در جهت تامین منافع کمپانی های آمریکایی و انگلیسی و .... مصادیقی را برای تعریف تولید داخلی، تولید مشارکتی و واردات تعیین مینمایند که مبرهن است با اصل تعریف قانون از تولید داخلی، منافات فاحش داشته است. مع الاسف در ادامه کار نیز دکتر نوبخت بعنوان معاون محترم ریاست جمهور طی نامه شماره ۷۲۲۵۰۰ مورخه ۱۳۹۵/۷/۱۱ نظریه امور صنعت و معدن و تجارت سازمان مطبوع خویش را به وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت اجرا ابلاغ می نمایند. این بخشنامه را می توان ضربه دوم به تولید دخانی داخلی، بعد از واگذاری عجولانه فاقد کارشناسی معتبر شرکت دخانیات ایران به بخش خصوصی که در تضاد آشکار با سیاستهای اصل ۴۴ قانون اساسی و فرمایشات رهبر عظیم الشان انقلاب اسلامی درباره صیانت از تولید داخلی بوده، ارزیابی نمود. درحالیکه انتظار میرفت دولت فعلی، آسیب به جای مانده از دولت قبلی که زندگی ۶۷ هزار خانوار شاغل مستقیم و ۸ هزار خانوار کشاورز به مخاطره جدی افکند، را اصرار بر اصلاح نماید، مجدد میخ دیگری بر تابوت آن، برای ورشکستگی کامل دخانیات ایران کوبیده است! دکتر نوبخت بعنوان معاون رییس جمهور

و رییس سازمان برنامه و بودجه در نامه ای شبهه انگیز به وزیر اقتصاد و امور دارایی می نویسد: تولید سیگار خارجی در داخل کشور هم تولید داخلی است و عوارض آن بجای ۳۵۰ ریال برای هر نخ باید به رقم ۱۰۰ ریال تقلیل یابد. ای کاش شخصیت محترمی مانند جناب دکتر نوبخت ابتدا بررسی مینمود کمپانی هایی که سالیانه حداقل بیش از ده هزار میلیارد ریال از سهم صرفا بسته بندی سیگار در کشور ما سودآوری می نمایند، براساس چه سابقه مفادی، اینگونه واکن آذین شده خود را به لوکومتیو داخلی متصل نموده و از اینچنین لطف! بهره مند میشوندند؟! اینگونه تفسیر وارونه عبارت تولیدات داخلی حداقل ۶ هزار میلیارد ریال را به کام کمپانی های آمریکایی-انگلیسی و... خارجی سرازیر ساخت و از سویی موجب تضعیف قدرت تولید کنندگان و کشاورزان ایرانی شد. مع الاسف آنجاست این رقم بیشتر از ۵۰ برابر تعهدات شرکت دخانیات ایران بابت خرید توتونهای هشت هزار کشاورز گلستانی است که فعلا معوق مانده است.

بسته بندی سیگار در ایران، نباید تولید داخلی نام گیرد!

قانون اساسی کشور، تولید داخلی را صرفا به تولیداتی میدانند که با برند ایرانی که صد درصد آن با طراحی متخصصین داخلی یا به طریق مهندسی معکوس یا انتقال دانش فنی و فناوری انجام میگیرند عنوان نموده است، فلذا اطلاق تولید (بخوانید بسته بندی) به فعالیت کمپانی های خارجی در ایران گشودن یک رویه ناصواب خواهد بود که دیر یا زود دامن دیگر بخشهای صنعت و ... را خواهد گرفت. فرض کنید یک کمپانی خارجی با واردات قطعات در ایران، طی یک برنامه ریزی شخصی اقدام به تولید وسایلی می نماید و با برند و تعیین قیمت و نظارت بر فروش خویش، آن را در داخل کشور به فروش می رساند را آیا می توان تولید کننده داخلی نامید؟! فعلا که در مرحله اول این تفسیر، رقم شش هزار میلیارد ریال را نصیب کمپانی های خارجی گشته است و بیم آن می رود با فتح باب شدن این مقوله درآمد سرسام آوری را نصیب تراست ها و کارتل های بین المللی کرده و از سویی نیز درآمد دولت (بخوانید ملت)، از سهم عوارض را به نحوه وحشت آوری کاهش یابد.

۱- آفتاب ۱۹ شهریور ۹۵

۲- تسنیم ۱۴ فروردین

گلستان ما؛ به قلم یوسف مهقانی (روزنامه نگار)

رئیس کل گمرک ایران: اگر سیگار نبود از کجا می‌خواستیم بودجه را تامین کنیم
 کرباسیان با بیان اینکه ۱۳ نوع عوارض از سیگار می‌گیریم، ادامه داد: می‌توان گفت بودجه ما معتاد به دخانیات است. چون اگر سیگار نبود از کجا می‌خواستیم بودجه را تامین کنیم.

وی با بیان اینکه ۱۳ نوع عوارض از سیگار می‌گیریم، ادامه داد: می‌توان گفت بودجه ما معتاد به دخانیات است. چون اگر سیگار نبود از کجا می‌خواستیم بودجه را تامین کنیم. پس باید کاری کنیم سیگار وارد شود که پول در بیاوریم. رئیس کل گمرک ایران با اشاره به شرایط ورود کالا در دوران تحریم گفت: ما در شرایط تحریم ال‌سی نداشتیم در نتیجه معلوم نبود ارزش این پول از کجا آمده و فروشنده کالا اطلاعات را به ما نمی‌داد، گواهی مبدا نداشتیم و همه ارکان واردات از جمله فروشنده، کشتی‌رانی، گواهی مبدا، بیمه، بازرسی در مبدا و... نا معلوم بود. حالا شما فکر کنید که گمرک در این شرایط کار می‌کرده است و برای همین ترخیص کالا ۲۶ روز طول می‌کشید. کرباسیان افزود: این در حالی است که در حال حاضر همه چیز به صورت الکترونیکی و آنلاین شده و حتی ما آمار روزانه از تجارت تا ۲۴ ساعت قبل ارائه می‌کنیم و در عین حال به دنبال راه‌اندازی پیش‌اظهاری و ترخیص قبل از ورود هستیم که بتوانیم زمان را بازهم کاهش دهیم. وی با تأکید بر اینکه چرا همیشه کارهای رسمی و قانونی مورد هجمه قرار می‌گیرد، اظهار کرد: باور کنید کسی به دنبال خلاف کردن نیست و اگر همه چیز برای مردم شفاف باشد، واردکننده به فکر خلاف نمی‌افتند. رئیس کل گمرک ایران با بیان اینکه در حال حاضر شرکت‌های بازرسی استاندارد کالاها را بازرسی می‌کنند و اطلاعات را به ما می‌دهند، گفت: در مجموع ۲۲ سازمان کار نظارت بر واردات کالا را انجام می‌دهند و چه در این شرایط ما در این حتماً کالا را به صورت فیزیکی بازرسی کنیم در صورتی که ما به بازرسی کالا توسط بانک و استاندارد اعتماد داریم. کرباسیان اظهار کرد: پلمب‌های اختصاصی گمرک نیز با RFID در تمام طول مسیر مشخص می‌کند که چه کامیونی با کدام مشخصات و از کدام مسیر عبور می‌کنند و می‌توانیم در هر لحظه کامیون را چک کنیم. وی با اشاره به کشفیات انواع قاچاق در مدت اخیر ادامه داد: ما امسال ۲۸ نفر کشفیات قاچاق انسان داشتیم و اخیراً ۵۳۰ کیلوگرم هروئین جاسازی شده کشف شد. در عین حال باید بدانیم که میزان کشفیات مواد مخدر و پیش‌سازها در سال ۱۳۹۱ تنها ۱۵۳ کیلوگرم بوده که با راه‌اندازی سامانه جامع گمرکی و الکترونیکی شدن اقدامات در سال ۱۳۹۴ کشفیات مواد مخدر به ۲۹۰ تن رسیده است.

گمرک ایران با بیان اینکه در حال حاضر مسیر بخش عمده‌ای از کالاهای ترک برای صادرات به کشورهای دیگر از ایران می‌گذرد، اظهار کرد: اخیراً از ترکیه آمدند و به ما گفتند شما که مرز مهران را برای اربعین می‌بندید ما چطور کالاهای خود را به عراق ببریم. که این امر نشان دهنده پتانسیل خوب تجارت ایران است. کرباسیان با اشاره به تفافق سازمان جهانی گمرک و سازمان جهانی تجارت در سال ۲۰۱۳ برای تسهیل تجاری گفت: ما عضو سازمان جهانی تجارت نیستیم اما به واسطه اینکه از قدیمی‌ترین اعضای سازمان جهانی گمرک هستیم می‌توانیم از این طریق راه‌های خود را در تجارت تسهیل کنیم. وی پیشنهاد کرد که کمیته‌ای با عنوان تسهیل تجارت در سطح معاون اول یا حداقل وزارت‌خانه در کشور تشکیل شود که مسئول این کار باشیم. رئیس کل گمرک ایران با اشاره به تعدد سازمان‌های مجوز دهنده و اقدام کننده در مرزها در گذشته اظهار کرد: خوشبختانه وزارت کشور اخیراً پذیرفت که در مرزها تنها یک سازمان که گمرک است وظیفه هماهنگی کارها را به عهده بگیرد و این در حالی است که قبلاً ۲۲ سازمان در این زمینه نظر می‌دادند و بعضاً یک کامیون از یک تا هفت روز در مرز معطل می‌شد. کرباسیان افزود: همه می‌خواهند بر سر مرز یک کاسبی راه بیندازند اما به خدا قسم که کاسبی جای دیگری شکل می‌گیرد. وی با بیان اینکه اگر گمرک بخواهد پیشرفت کند باید روی بستر فناوری اطلاعات حرکت کند، گفت: ما در حال حاضر با ۴۰ قانون در حال کار کردن هستیم و ۱۵ کنوانسیون بین‌المللی را باید رعایت کنیم که بعضاً مواردی از این دو با هم تناقض دارند. رئیس کل گمرک ایران با اشاره به وجود چهار رویه تجاری در دنیا گفت: در کشور ما ۱۵ رویه از جمله واردات، صادرات، ترانزیت، مسافری، مناطق آزاد، ملوانی، تعاونی مرز نشین‌ها و... وجود دارد که هر کدام عوارض و معافیت‌های خود را دارند. کرباسیان اضافه کرد: برای مثال در حال حاضر برنج ثبت سفارش نمی‌شود اما اگر وارد کننده مرز نشین باشد می‌تواند تا ۲۵ کیلوگرم وارد کند. همچنین ملوان می‌تواند در هر سفر ۷۰۰ کیلوگرم برنج وارد کند و حالا عده‌ای می‌گویند اگر دولت واردات را ممنوع کرده چرا گمرک آمار از واردات برنج داده است.

اگر سیگار نبود از کجا می‌خواستیم بودجه را تامین کنیم!

به گزارش ایسنا، مسعود کرباسیان در سی‌مین جلسه گفت‌وگوهای راهبردی مرکز بررسی‌های استراتژیک با موضوع سیاست‌های گمرکی، تجارت و توسعه با بیان اینکه یکی از بحث‌های جهانی شدن در ابعاد اقتصادی، رشد تجارت جهانی است، اظهار کرد: در بسیاری از کشورها رشد تجارت از رشد تولیدات ناخالص آن‌ها بیشتر شده و کشوری نیست که با یک تجارت بسته بتواند توسعه پیدا کرده باشد. وی با اشاره به حضور یک درصد از جمعیت دنیا در ایران گفت: با وجود دارا بودن یک درصد از جمعیت جهان با احتساب صادرات نفت تنها ۰.۴ درصد و بدون احتساب نفت ۰.۲ درصد از سهم تجارت دنیا را در اختیار داریم. رئیس کل گمرک ایران با بیان اینکه وضعیت ایران از نظر شاخص‌های لجستیکی از رتبه ۱۱۴ دنیا به ۹۶ رسیده ادامه داد: با این حال هنوز وضعیت مان خوب نیست و قوانین و موانع زیاد، سبب این امر شده است. کرباسیان با بیان اینکه در دنیا کارت بازرگانی و ثبت سفارش وجود ندارد، تصریح کرد: ما با مدارک بیش از حد وقت و توان وارد کننده و صادرکننده را می‌گیریم و از سوی دیگر عوارض و پولی از آن‌ها گرفته می‌شود که در نهایت به مقصد واقعی خودش نمی‌رسد. وی با بیان اینکه این کارها هزینه را زیاد می‌کند، گفت: کار ما در گمرک در مدت سه روز قابل انجام است اما با توجه به فضا سازی‌هایی که انجام داده‌اند که باید همه‌ی کالاها به صورت فیزیکی بازرسی شود، این مدت زمان به چهار یا پنج روز افزایش پیدا کرده است. رئیس کل گمرک ایران با بیان اینکه ۹۰ درصد از واردات ایران مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای است، اظهار کرد: تنها ۱۰ درصد کالاهای وارد شده مصرفی هستند که برای آن‌ها ۲۲ سازمان مجوز داده‌اند اما شرایط را طوری برای ما فراهم کرده‌اند که باید بگوییم هیچ کدام را قبول نداریم و همه کالاها باید تحت بازرسی اشعه ایکس قرار گیرد. کرباسیان با اشاره به بازرسی همه کالاهای وارداتی به کشور در وضعیت فعلی تصریح کرد: از واردکنندگان به کشور عذر می‌خواهم که به دلیل فضایی که برای ما ایجاد شده مجبوریم نسبت به کار سالمی که در حال انجام است، این گونه رفتار کنیم. وی ظرفیت‌های ملی ایران را برای تجارت بسیار بالا دانست و گفت: ما پس از روسیه بیشترین تعداد همسایگان را داریم که بعضی از آن‌ها برای ما از نظر قاچاق زحمت‌آفرین هستند. رئیس کل

عضو شورای کار دخانیات مرکز عنوان کرد:

ابهامات یک مصوبه/۵۰۰۰ میلیارد ریال از کف دولت رفت

آورده‌اند و به واسطه وجاهت قانونی شرکت دخانیات، فعالیت خود را انجام می‌دهند و الان مدعی استقلال هستند، این در حالی است که هنوز یک سال با شرکت دخانیات ایران (ITC) قرارداد دارند و اگر هم قرار باشد روزی مستقل شوند، باید سرمایه‌گذاری خارجی کنند، یعنی پولی را اینجا بلوکه کنند، محرز شود که پول‌شویی نیست و سایر مواردی که مصادیق سرمایه‌گذاری خارجی است. عباسی با اشاره به اشتغال ۶۰۰۰ کارگر و ۸۰۰۰ کشاورز در رابطه با شرکت دخانیات ایران، گفت: این امر اگر ادامه پیدا کند ما را به سمت تعدیل نیرو و ضربه به تولید داخلی دخانیات می‌برد. وی با بیان اینکه دولت تفسیر وارونه‌ای از تولید داخلی ارائه داده است، گفت: بر اساس متن قانون تولید داخلی عبارتست از تولید کالا، تجهیزات، خدمات و محصولات اعم از سخت‌افزار، نرم‌افزار، فناوری و برند که ۱۰۰ درصد آن با طراحی متخصصان داخلی یا از طریق مهندسی معکوس تولید شده باشد که هیچکدام از این شرکت‌ها به جز شرکت دخانیات و برخی شرکت‌هایی که از همان ابتدا در جمهوری اسلامی ایران برند خود را ثبت کردند، این شرایط را ندارد. عضو شورای اسلامی کار دخانیات مرکز با بیان اینکه در حال حاضر یک سوم بازار داخلی در اختیار این شرکت‌های خارجی است، گفت: طبق برآورد انجام شده ۲۵۰۰ میلیارد تومان در سه سال درآمد حاصل از فروش سیگار در سه شرکت خارجی فعال در ایران است.

و تولید داخلی باشد و این موضوع فاجعه است، چراکه در این صورت تولیدکنندگان مشارکتی سیگار نیز باید ۱۰۰ ریال عوارض بدهند. وی با بیان اینکه شرکت‌های خارجی در ایران ۲۰ میلیارد نخ سیگار در سال تولید می‌کنند، گفت: اگر قرار باشد آن‌ها هم ۱۰۰ ریال عوارض بدهند، درآمد دولت در این موضوع ۲۰۰۰ میلیارد ریال می‌شود و اگر قرار باشد سهم واقعی خود را پرداخت کنند، درآمد دولت ۷۰۰۰ میلیارد ریال خواهد بود. عضو شورای اسلامی کار دخانیات مرکز اضافه کرد: به این ترتیب مبلغ ۵۰۰۰ میلیارد ریال از همین طریق رانتی است که در جیب شرکت‌های خارجی رفته است و این موضوع نه تنها به تولید داخلی ضربه می‌زند، بلکه به درآمدهای دولت نیز ضربه زده است. عباسی با بیان اینکه این شرکت‌ها در بحث سرمایه‌گذاری خارجی هم مصادیق را رعایت نکرده‌اند، اظهار کرد: این شرکت‌ها مواد اولیه را وارد می‌کنند ولی ما باید آن را همین جا تولید کنیم؛ آن‌ها یک خرمن آماده را با مالیات چهار درصد وارد می‌کنند و ما ۱۰ نوع پوزیسون انجام می‌دهیم و باید ۱۰ تا چهار درصد پرداخت کنیم. وی افزود: علاوه بر آن، این شرکت‌ها با توجه به ارتباطاتی که دارند، سهم بازار ما را گرفته‌اند و عملاً خودشان سهمی در بازار ایجاد نکرده‌اند. عضو شورای اسلامی کار دخانیات مرکز با بیان اینکه این شرکت‌ها سرمایه‌گذاری خارجی نکرده‌اند، ادامه داد: تنها تعدادی ماشین آلن با خود

عضو شورای اسلامی کار دخانیات مرکز مدعی شده است که دولت با تفسیر وارونه از تعریف تولید داخلی نه تنها به صنعت دخانیات کشور بلکه ۵۰۰۰ میلیارد ریال به درآمدهای خودش ضربه زده است. علی عباسی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه مجلس در بودجه ۱۳۹۵ سه نوع تولید را برای دخانیات در نظر گرفته است، اظهار کرد: تولید داخلی، مشارکتی و خارجی که همان وارداتی به حساب می‌آید در بودجه سال جاری برای تولید سیگار در نظر گرفته شده است که بر این اساس به ازار تولید هر نخ سیگار داخلی ۱۰۰ ریال، مشارکتی ۳۵۰ ریال و وارداتی ۵۰۰ ریال عوارض باید به دولت پرداخت شود. وی با اشاره به ابهاماتی که تولیدکنندگان مشارکتی سیگار درباره این عوارض به وجود آورده‌اند، ادامه داد: این تولیدکنندگان مصادیق مشارکت را برهم زدند و موضوع برای تفسیر به شورای نگهبان ارجاع شد و این شورا نیز آن را به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی واگذار کرد. عضو شورای اسلامی کار دخانیات مرکز افزود: در اولین جلسه این سازمان مصادیق دقیقاً مشخص و تصمیم بر این شد که سیگار تولیدی داخل یعنی سیگار ایرانی و سیگار مشارکتی یعنی سیگار خارجی، اما با گذشت دو سه هفته مشاهده کردیم که اتفاقات به گونه‌ای دیگر در حال رقم خوردن است. به گفته عباسی اداره صنعت و معدن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به آقای نوبخت پیشنهاد داد که تولید داخلی تلفیقی از تولید مشارکتی

جشن میلاد حضرت محمد(ص) در دخانیات

جشن میلاد با سعادت حضرت محمد(ص) و امام جعفر صادق(ع) در آستانه ۱۷ ربیع الاول با حضور مدیرعامل شرکت دخانیات ایران برگزار شد.

مراسم جشن میلاد با سعادت حضرت محمد(ص) و امام جعفر صادق(ع) در آستانه ۱۷ ربیع الاول با هدف گرامیداشت هفته وحدت برگزار شد.

این مراسم که با حضور مدیرعامل مدیران و کارکنان ستادی و مجتمع دخانیات تهران برگزار شد شامل برنامه های متنوعی از جمله مولودی خوانی، برگزاری مسابقه، پخش ماهنگ و سرود بود.

خوراکی ها و آشامیدنی ها و دخانیات ۸ درصد گران تر شده اند

بر اساس اعلام مرکز آمار ایران، شاخص گروه عمده خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات نسبت به ماه مشابه سال قبل ۸،۴ درصد افزایش نشان می دهد و درصد تغییرات این گروه در دوازده ماه منتهی به آبانماه ۱۳۹۵ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۶،۸ درصد است. به گزارش تسنیم، شاخص کل (برمبنای سال پایه ۹۰) در آبانماه امسال عدد ۲۳۳،۶۵ را نشان می دهد که نسبت به ماه قبل ۰،۳ درصد افزایش نشان می دهد. همچنین افزایش شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۶،۱ درصد است که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل یعنی ۶،۶ درصد ۰،۵ واحد درصد، کاهش نشان می دهد. تورم ۱۲ ماهه منتهی به آبان امسال نسبت به ماه قبل ۰،۴ درصد کاهش یافته و از ۷،۹ درصد به ۷،۵ درصد رسیده است. شاخص گروه عمده «خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات» در آبان ماه امسال به رقم ۲۷۱،۶ رسید که نسبت به ماه قبل ۰،۳ درصد افزایش داشته است. بر اساس این گزارش، شاخص گروه اصلی «خوراکیها» در ماه مورد بررسی به عدد ۲۶۹،۲ رسید که نسبت به ماه قبل ۰،۳ درصد افزایش داشته است. شاخص گروه اصلی خوراکیها نسبت به ماه مشابه سال قبل ۸،۳ درصد افزایش نشان می دهد و نرخ تورم دوازده ماهه این گروه ۶،۷ درصد است. شاخص گروه عمده خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات نسبت به ماه مشابه سال قبل ۸،۴ درصد افزایش نشان می دهد و درصد تغییرات این گروه در دوازده ماه منتهی به آبانماه ۱۳۹۵ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۶،۸ درصد است که نسبت به همین اطلاع در مهرماه ۱۳۹۵ (۶،۸ درصد) بدون تغییر مانده است. همچنین شاخص گروه عمده کالاهای «غیرخوراکی و خدمات» در مهرماه ۱۳۹۵ به رقم ۲۲۰،۶ رسید که نسبت به ماه قبل ۰،۳ درصد افزایش داشته است. میزان افزایش شاخص گروه عمده کالاهای غیرخوراکی و خدمات نسبت به ماه مشابه سال قبل ۵،۲ درصد بوده و نرخ تورم دوازده ماه منتهی به آبانماه ۱۳۹۵ نسبت به دوره مشابه سال قبل این گروه ۷،۸ درصد است که نسبت به تورم دوازده ماهه منتهی به مهرماه ۱۳۹۵ (۸،۴ درصد) ۰،۶ واحد درصد کاهش یافته است.

نماینده مردم گرگان در مجلس شورای اسلامی:

رانت ۵۰۰ میلیاردی شرکت های انگلیسی - آمریکایی تولیدکننده سیگار در ایران عوارض حاصل از تولید سیگار نصیب شرکت های خارجی می شود

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس از وجود رانت میلیاردی برای شرکت های انگلیسی- آمریکایی تولیدکننده سیگار در کشور خبر داد و گفت: ۵۰۰ میلیارد تومان عوارض حاصل از تولید سیگار از خزانه دولت نصیب شرکت های خارجی می شود. نبی هزارجریبی در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری خانه ملت از وجود رانت میلیاردی برای شرکت های انگلیسی- آمریکایی فعال در ایران خبر داد و گفت: در بند (د) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور مقرر شده از هر نخ سیگار تولید داخلی ۱۰۰ ریال، تولید مشترک ۳۵۰ ریال عوارض دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود. نماینده مردم گرگان در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: بنا بر اطلاعاصله از سوی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه مصادیق تولید داخل و تولید مشارکتی سیگار طی بخشنامه ای به وزارت اقتصاد و دارایی ابلاغ شده که خود دارای نکات مبهم و مغایر با قانون بوده و نه تنها انتفاع کمپانی های انگلیسی- آمریکایی را به دنبال داشته بلکه به درآمدهای دولت نیز خساراتی وارد کرده و موجبات عدم رقابت تولیدات داخلی با تولیدات شرکت های خارجی در داخل کشور را نیز فراهم کرده است. هزارجریبی افزود: اما قانون، تولیدات داخلی را صرفا به تولیدات کالا یا خدمات با برند ایرانی که صد درصد آن با طراحی متخصصان داخلی یا به طریق مهندسی معکوس یا انتقال دانش فنی و فناوری انجام می شود اطلاق نموده است، بنابراین تولید با برند خارجی نمی تواند از مصادیق تولید داخلی تلقی شود. عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی، یادآور شد: متأسفانه با توجه به تعریف ابلاغی، درآمدی بالغ بر ۵۰۰ میلیارد تومان حاصل از عوارض تولید سیگار از خزانه دولت نصیب شرکت های خارجی مذکور در بازار ایران خواهد شد.

پس از هدف قراردادن منابع نفتی بزرگترین سازمان تروریستی جهان

قاچاق سیگار منبع درآمد جدید داعش

داعش در عراق و سوریه در حال از دست دادن منابع مالی خود می باشد. قاچاق سیگار به یکی از اصلی ترین منابع درآمدی تازه آن گروه تبدیل شده است. سایت تحلیلی «المانیاتور» با انتشار گزارشی درباره جزئیات قاچاق سیگار توسط داعش می نویسد: «برای تقریباً دو سال ونیم گذشته داعش در موصل از خود چهره ای را نمایش داده که مخالف مصرف سیگار است با این حال واقعیت آن است که آن گروه درآمد سرشاری را از طریق قاچاق سیگار کسب کرده است. علیرغم این ممنوعیت ها بسیاری از ساکنان موصل آن را رعایت نمی کنند و یک اقتصاد زیرزمینی برای خرید و فروش مخفیانه سیگار در جریان است و برای قطع منابع مالی فروشندگان سیگار داعش جریمه و مجازات های شدیدی را علیه قاچاقچیان سیگار وضع کرده است. منیر اما می گوید که سیگار سوزاندن های داعش با هدف نمایش بوده است و واقعیت آن است که داعش از جریمه قاچاقچیان که مقدار زیاد از پول خود را به آن گروه می دادند خودداری می کرد. داعش پول زیادی از جریمه کسانی که به صورت غیر قانونی سیگار می فروشند در هر ماه در موصل کسب کرده است. قاچاقچیان خرد سیگار بین ۳۰ تا ۵۰ دلار جریمه شده اند میزان جریمه تعیین شده بستگی به تعداد بار دستگیری آنان دارد». المانیاتور در ادامه اشاره می کند که ائتلاف تحت رهبری امریکا توانسته جریان نفت و قاچاق عتیقه داعش را متوقف کند اما متوقف کردن قاچاق سیگار به مراتب دشوارتر است. «آدم جی زوبین» معاون اقدام برای تروریسم و اطلاعات مالی وزارت خزانه داری امریکا گفته است که ائتلاف بین المللی منابع مالی حاصل از نفت و گاز داعش را هدف قرار داده است اما مشارکت برخی از موسسات خیریه مذهبی و کمک های خارجی کار را برای مقابله موثرتر با منابع مالی داعش دشوارتر ساخته است. «ابراهیم کرم» تاجر سیگار که چهار ماه در شرق موصل سیگار می فروخت و در نهایت بازداشت و چهار بار هدف عملیات جاسوسان در موصل قرار گرفته بود می گوید که داعش می داند که تاجران و معامله گران اصلی چه کسانی هستند و اجازه می دهد که آنان سیگار را وارد کنند و یکبار بفروشند و پس از آن است که آنان بازداشت می شوند». «صفوان» یک عمده فروش سیگار در چهار محله در شرق موصل سیگار بوده است او می گوید که نه تنها مردم محلی که مبارزان داعشی نیز خریدار سیگار بودند و بسیاری از آنان مخفیانه سیگار می خریدند. او اکنون در اردوگاهی در منطقه کردنشین با خانواده اش زندگی می کند. او می گوید که یکی از چهره های سرشناس داعش به نام «ابوصالح مسلاوی» یکی از افرادی بود که مشتری دائمی او بود. او نمی توانسته سیگار را ترک کند و صفوان هر روز دو بسته سیگار به او می داده است. او در عوض به صفوان می گفته که نگران نباشد اگر زمانی او دستگیر شد برای آزادی اش به کمکش خواهد رفت. صفوان می گوید از طریق قاچاق سیگار پول خوبی در موصل کسب کرده بود روزی حدوداً ۳۰۰ هزار دینار آن هم در زمانی که اکثر مردم بیکار بودند و یک راننده تاکسی به سختی درآمد روزی ۱۵ هزار دینار داشته است. او اشاره می کند که تقریباً ۵۰۰ سیگار فروش عمده در موصل علاوه بر فروشندگان خرد حضور دارند و می افزاید: «این سیگارها از سوریه وارد می شوند. داعش به طور غیر رسمی با رانندگان کامیون نفت موافقت کرده است و به آنان اجازه داده که در داخل هر محفظه یک کامیون، ۵۰ کارتن سیگار وارد شود و در عضو اطلاعاتی را درباره خریداران و فروشندگان جزئی و کلی از آنان دریافت می کند».

بہمن سوپر اسلیم مشکی (صادراتی)

نوع محصول: Full Flavour / فیلتر دار

طول سیگار: ۸۳ ملی میٹر

طول فیلتر: ۲۷ ملی میٹر

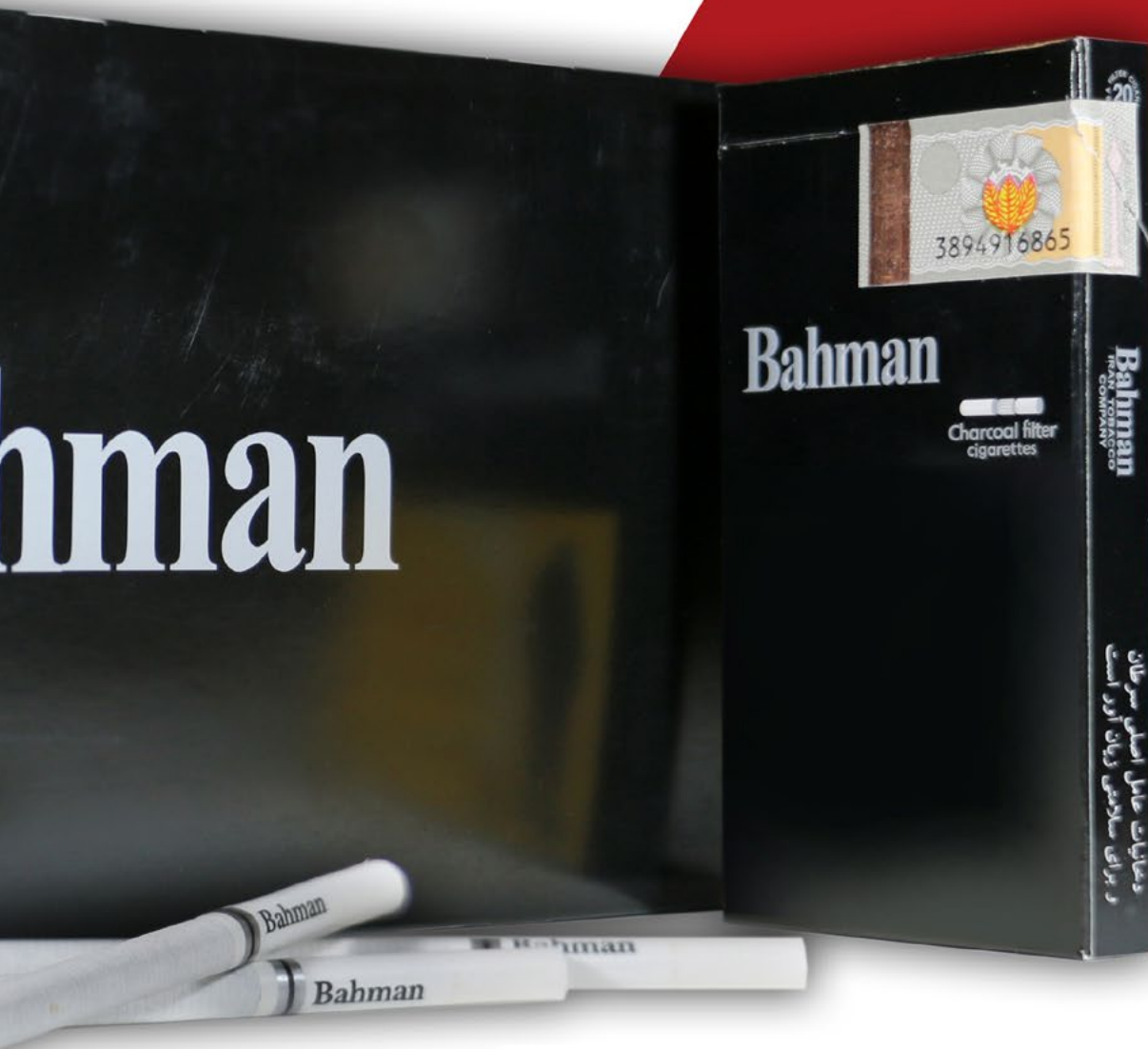
قطر سیگار: ۵/۴۰ ملی میٹر

نیکوٹین: ۰/۳ ملی گرام

قطران: ۳ ملی گرام

نوع بسته: ہارڈ (مقوایی) ۲۰ نخ

نوع قرصہ: ہارڈ (مقوایی) ۱۰ بستہ

Bahman Black Super Slim (Export)

Type of product: FlavourFull / Filter

Cigarette length: 83 mm

Filter length: 27 mm

Cigarette diameter: 5.40 mm

Nicotine: 0.3 mg

Tar: 3 mg

Type of pack: Hard (cardboard) 20 pack

Type of box: Hard (cardboard) 10 pack

فرماندار صومعه سرا خبر داد:

برگزاری گردهمایی آموزشی "توسعه کشت توتون" در شهرستان صومعه سرا

و با حمایت‌هایی که مجتمع دخانیات گیلان برای افرادی که به کشت این محصول روی بیاورند در نظر گرفته، بتوانیم در افزایش اشتغال و خود کفایی قدم برداریم و دوباره به این کار رونق ببخشیم.

وی با بیان اینکه برخی حمایتها از طرف فرمانداری و دخانیات مانند در اختیار گذاشت زمین، ارائه خزانه و نشاء، انواع سموم و کود شیمیایی، آموزش توسط مروج، امکانات شخم و دیسک، مساعده و... انجام خواهد شد، افزود تمامی این خدمات با هزینه‌های بسیار پایین و برخی نیز رایگان در اختیار کشاورزانی که اقدام به کشت توتون بنمایند انجام خواهد شد.

فرماندار صومعه سرا از وجود بیست و سه گرمخانه برای نگهداری برگ توتون در شهرستان خبر داد و خاطر نشان کرد این تعداد گرمخانه ظرفیت پوشش بیش از ۴۰ هکتار سطح کشت توتون را داراست.

اسماعیل پور در آمد ناشی از کاشت توتون را در مقایسه با برنج بسیار بیشتر و هزینه‌های جانبی آن را کمتر دانست و بیان کرد این در صورتی است که محصول توتون به آب و مراقبت کمتری نیز نیاز دارد.

فرماندار صومعه سرا از برگزاری گردهمایی آموزشی توسعه کشت توتون خبر داد و اظهار کرد امیدواریم با شناساندن این ظرفیت در میان عموم مردم، دهیاران، کشاورزان و...

فرماندار صومعه سرا در جلسه توسعه کشت توتون در صومعه سرا ضمن اشاره به بازدیدهای بالا کاشت توتون در گیلان گفت: گردهمایی آموزشی توسعه کشت توتون در صومعه سرا برگزار میگردد.

اسماعیل پور در جلسه توسعه کشت توتون که با حضور عیدیان مدیر مجتمع دخانیات استان گیلان در فرمانداری برگزار شد با اشاره به سابقه دیرین کشاورزان صومعه سرا در کشت توتون گفت: در حال حاضر زمین زیر سطح کشت توتون در شهرستان برابر با ۱۳ هکتار است که امیدواریم در سال جاری بتوانیم با حمایت دولت به مقدار ۴۰ هکتار افزایش دهیم.

پیام تسلیت مدیرعامل در پی درگذشت والده مدیر منابع انسانی شرکت

والده مدیر منابع انسانی شرکت دخانیات
ایران به دیار باقی شتافت. متن پیام تسلیت
محمدیان شمالی مدیرعامل شرکت دخانیات
ایران بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
انا لله و انا اليه راجعون
جناب آقای صالحی

سلام علیکم

مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم
تسلیت عرض نموده، از درگاه خداوند متعال
برای آن مرحومه مغفوره علو درجات و برای
بازماندگان صبر و شکیبایی مسألت می نمایم.

اهدای خون کارکنان مجتمع دخانیات مازندران به بیماران نیازمند

کارکنان مجتمع دخانیات مازندران در امر خدایپسندانه اهدای خون شرکت کردند. کارکنان مجتمع دخانیات مازندران با مشارکت فعال و همپای سایر اعضای جامعه، خون خود را به بیماران و نیازمندان اهداء کردند. بر اساس این گزارش، این امر خدایپسندانه با حضور اکیپی از متخصصین سازمان انتقال خون مازندران در مجتمع دخانیات این استان انجام و در مجموع ۵۴۰۰ سی سی خون توسط کارکنان اهداء شد.

امرار معاش کیوسک‌داران فقط از فروش دخانیات است

بازرس هیات مدیره اتحادیه جراید با اشاره به مصوبه ابلاغ شده از سوی وزارت بهداشت مبنی بر منع فروش سیگار در کیوسک‌های مطبوعاتی می‌گوید: صنف کیوسک‌داران استان تهران با منع فروش دخانیات موافق است اما منع فروش دخانیات؛ ما را با مشکلات اساسی مواجه می‌کند. از همین رو راهکارهای اجرایی برای اجرای این مصوبه داریم. به گزارش ایرنا، تعدادی از اعضای صنف توزیع جراید تهران بزرگ می‌گویند: کیوسک‌داران مطبوعاتی مشکلات زیادی از جمله ثبات کار و امنیت شغلی دارند ما از مسئولین محترم درخواست داریم تا برای حل مشکلات کیوسک‌داران تعامل بیشتری با ما داشته باشند تا بتوانیم این مشکلات را با هم حل کنیم. او با بیان اینکه به تازگی مصوبه‌ای مبنی بر منع فروش دخانیات به آن‌ها ابلاغ شده، خاطرنشان می‌کند: وزارت بهداشت و درمان مصوبه‌ای در جهت ارتقای وضعیت جامعه صادر کرده و براساس این مصوبه برای کنترل دخانیات اعلام شده فروش مواد دخانی در کیوسک‌های روزنامه‌فروشی ممنوع است ما صنف کیوسک‌داران استان تهران نیز با این موضوع موافق هستیم و از آن استقبال می‌کنیم اما منع فروش دخانیات ما را با مشکلات اساسی مواجه می‌کند از همین رو راهکارهای اجرایی برای اجرای این مصوبه داریم. بازرس هیات مدیره اتحادیه جراید با اشاره به اینکه در مصوبه وزارت بهداشت آمده است که کیوسک‌های مطبوعاتی نباید سیگار بفروش برسانند؛ می‌افزاید: ما به عنوان صنفی که می‌تواند بازو و کمکی به وزارت بهداشت باشد برای ارتقای سلامت جامعه طرحی را برای اجرایی کردن این مصوبه در نظر گرفتیم چراکه با توجه به فضای مجازی و گستردگی شبکه‌های مختلف اجتماعی متاسفانه استقبال از روزنامه، نشریات و مجلات نمی‌شود و معاش یک خانواده از فروش روزنامه و مجلات به تنهایی امکان‌پذیر نیست و با توجه به اینکه دو یا

سه خانوار از طریق کیوسک‌های مطبوعاتی ارتزاق می‌کنند، بیشترین درآمد آنها علیرغم میل‌باطنی‌شان از طریق فروش دخانیات تامین می‌شود. این کیوسک‌دار با تاکید بر اینکه از مسئولین می‌خواهیم به خواسته‌ی برحق ما توجه داشته باشند، می‌افزاید: ما برای فروش دخانیات طرح کارشناسانه‌ای داریم که می‌توانیم توسط این طرح مصوبه وزارت بهداشت را اجرایی کنیم اما متاسفانه اعضای این صنف مورد بی‌مهری قرار گرفته‌اند و اگرچه در جلسات متعددی شرکت کرده‌ایم اما هیچ توجهی به خواسته‌ها و پیشنهادات ما نمی‌شود اما مطمئنیم و قول می‌دهیم که با تعامل و گفت‌وگو می‌توانیم این مشکل را حل کنیم. فکری با بیان اینکه این طرح می‌تواند الگویی برای سایر شهرستان‌ها نیز باشد می‌گوید: در این طرح پیکره کیوسک‌های مطبوعاتی تغییر کرده و ساختار جدیدی پیدا می‌کند. در دو دهه اخیر بر تعداد مطبوعات و نشریات افزوده شده اما فضای کیوسک‌های مطبوعاتی همچنان همان ساختار سی سال پیش را دارند و در این مدت هیچ تغییری نکرده‌اند و این فضا مناسب همان سی سال پیش با همان تعداد نشریات آن زمان است. اما در حال حاضر حجم کیوسک‌ها با حجم نشریاتی که روز به روز نیز بر تعداد آن‌ها اضافه می‌شود نیز همخوانی ندارد. او با بیان اینکه کیوسک‌داران حلقه اتصال مردم با مطبوعات هستند، خاطرنشان می‌کند: متاسفانه کیوسک‌داران و مشکلات آنها نادیده گرفته می‌شوند و در طول زمان به فراموشی سپرده شده و ما در این سالها به تنهایی این رسالت را بردوش کشیده‌اند پیشنهاد ما الان نیز این است که با تغییر پیکره کیوسک‌ها می‌توانیم پوشش مناسب و وسیعی از نشریات و روزنامه‌های مختلف داشته باشیم و در کنار آن و در داخل کیوسک و دور از معرض عموم دخانیات و اندک نقلاتی که هم اکنون در کیوسک‌ها عرضه می‌شود را برای فروش قرار دهیم. این کیوسک‌دار

درباره توزیع دخانیات در کیوسک‌های روزنامه‌فروشی توضیح داد: ما می‌توانیم در این پیکره جدید آنچه را که شرکت دخانیات ایران توزیع می‌کند برای فروش عرضه کنیم با این روش شرایطی که متولیان امر برای فرهنگ‌سازی منع استفاده از دخانیات مدنظر دارند؛ رعایت می‌شود یکی دیگر از محسنات این روش این است که می‌توانیم نمایش کاملی از نشریات و مطبوعات کشور داشته باشیم همچنین این طرح باعث می‌شود تا در مبلمان شهری تغییر چشم‌گیری حاصل شود. او با بیان اینکه مشابه این طرح در شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل که وابسته به شهرداری تهران است ارائه شده، ادامه می‌دهد: طرحی که در شرکت ساماندهی ارائه شده خیلی کارشناسی شده نبوده البته موضوع دیگری که اینجا مطرح می‌شود این است که مسئولیت شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل متولی ساماندهی مشاغل مزاحم است اما متاسفانه صنف کیوسک‌داران مطبوعاتی که وظیفه فرهنگی دارند نیز زیر نظر این شرکت کار می‌کند در حالی که این شرکت می‌تواند صرفاً در زمینه اجاره، نصب و جابجایی آن در خیابان دخالت داشته باشد. وی با گلایه از وزارت ارشاد می‌گوید: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی متاسفانه در زمینه کیوسک‌های مطبوعاتی بسیار ضعیف عمل می‌کند و این بخش از خانواده مطبوعات را رها کرده‌است. ما کیوسک‌داران مطبوعاتی عامل اجرایی مطبوعات هستیم اما متاسفانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هیچ‌گونه تعاملی با صنف ما ندارد. ما خواستار این هستیم این وزارت‌خانه تعامل بیشتری با این صنف داشته باشد چراکه معتقدیم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به شهرداری تهران در زمینه کیوسک‌های

مطبوعاتی محقتر است. شهرداری تنها متولی معابر عمومی است اما وزارت ارشاد باید در رابطه با ما نقش اصلی را داشته باشد چراکه کار ما کاملا فرهنگی است. فروش دخانیات در سوپر مارکت‌ها مجاز است. بازرس هیات مدیره اتحادیه جراید با بیان اینکه منع فروش دخانیات صرفا به ۱۲۰۰ کیوسک مطبوعاتی اعلام شده است، تصریح می‌کند: هزاران مغازه سوپرمارکت در این شهر وجود دارد که انواع دخانیات داخلی و خارجی در آن‌ها عرضه می‌شود و آن‌ها مجاز به فروش هستند و تبلیغات گسترده دخانیات نیز در این مغازه‌ها دیده می‌شود و این دخانیات با چینش بسیار زیبایی در معرض دید مشتریان قرارداد شده است اما مصوبه منع فروش دخانیات فقط به کیوسک‌های مطبوعاتی ابلاغ شده است و این رفتار دوگانه وزارت بهداشت با کیوسک‌های مطبوعاتی و مغازه‌داران باعث نارضایتی ما نیز شده است. این کیوسک‌دار با اشاره به صحبت‌های منوچهر جمالی (عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی) اضافه می‌کند: این عضو کمیسیون بهداشت مجلس در یک برنامه رادیویی گفته بود که مصوبه منع فروش دخانیات نمی‌تواند خیلی عملی باشد و بهتر است در این باره فرهنگ‌سازی شود و این نیاز و ضرورت است و منع عرضه دخانیات در کیوسک‌های مطبوعاتی از مصرف سیگار نمی‌کاهد. ما نیز این طرح را به برخی از نمایندگان مجلس ارائه دادیم و آن‌ها از این طرح استقبال کردند. اگرچه برای جمع‌آوری دخانیات به ما زمانی اعلام نشده است اما این شرایط به نوعی اعمال سلیقه برخی افراد است. فکری درباره اجرای مصوبه وزارت بهداشت و درمان توضیح می‌دهد:

شهرداری تهران هم اکنون مسئول اجرای مصوبه وزارت بهداشت است اما ما همچنان تاکید داریم که می‌توانیم با تعامل بر این مشکل فائق آییم چراکه حذف دخانیات از کیوسک‌های روزنامه‌فروشی از محالات است. ما در این باره راهکار بسیار دقیق و مثبتی که تمام دغدغه‌های مسئولان امر و متولیان امور فرهنگی را در زمینه استعمال دخانیات برطرف می‌کند از همین‌جا از هر ارگان و سازمانی که می‌تواند به ما در این زمینه کمک کند می‌خواهیم در این باره همکاری داشته باشد. او با اشاره به تجمع برخی از اعضای کیوسک‌داران در تاریخ ۹ آبان‌ماه در مقابل وزارت بهداشت، می‌افزاید: در آن تجمع ما حرف‌هایمان را زدیم و طرح خود را ارائه دادیم و ملاقات حضوری با دکتر صادقی‌نیت مسئول اجرای طرح کاهش مصرف دخانیات در وزارت بهداشت در یک کمیسیون پنج‌نفره داشتیم و خوشبختانه آقای صادقی‌نیت نیز صحبت‌های ما را پذیرفت و ما متعهد شدیم که دخانیات را در معرض دید عموم قرار ندهیم او نیز متقابلا متعهد شد تا زمان لازم را برای اجرای این طرح در اختیار ما قرار دهند و از وزارت صنعت معدن و تجارت و وزارت بهداشت و این کمیسیون پنج‌نفره تقاضا داریم تا مصوبه منع فروش دخانیات در کیوسک‌های مطبوعاتی را لغو کنند. امرار معاش کیوسک‌داران فقط از فروش دخانیات است. او ادامه می‌دهد: متاسفانه امرار معاش خانواده‌های کیوسک‌داران از طریق فروش دخانیات تامین می‌شود و فروش روزنامه‌ها، مجلات و نشریات به اندازه‌ای نیست که بتواند هزینه یک خانواده را تامین کند درحالی که در هر کیوسک مطبوعاتی حداقل سه خانواده ارتزاق می‌کنند. متاسفانه اکثر متولیان عرصه فرهنگ از هزینه‌ها و مخارج کیوسک‌های مطبوعاتی اطلاع ندارند و فکر می‌کنند کیوسک‌های مطبوعاتی متعلق به شهرداری است و کسانی که در آن مشغول فعالیت هستند از شهرداری حقوق می‌گیرند در حالی که اینگونه نیست و کیوسک متعلق به صاحب کیوسک است که بابت معبر شهری که کیوسک در آنجا واقع شده است به شهرداری اجازه پرداخت می‌کند. این کیوسک‌دار در بخش دیگری از صحبت‌هایش با اشاره به اینکه کیوسک‌های مطبوعاتی

دارای درجه‌بندی یک، دو و سه است، می‌گوید: اجازه پرداخت ما از حداقل ۱۰۰ هزار تومان شروع می‌شود همچنین صاحبان کیوسک‌های مطبوعاتی باید عوارض و مالیات را نیز بپردازند در حالی که روزنامه‌ها و نشریات از پرداخت مالیات معاف هستند اما کیوسک‌های مطبوعاتی سالانه میلیون‌ها تومان بابت عوارض و مالیات می‌پردازند البته هر از گاهی ادعا می‌کنند که کیوسک‌های مطبوعاتی از مالیات معاف هستند اما این موضوع هیچ‌گاه در عمل نشان داده نمی‌شود و به بهانه فروش تنقلات از ما سالانه میلیون‌ها تومان مالیات می‌گیرند. فکری ادامه می‌دهد: یکی دیگر از مشکلات تعرفه برقی است که استفاده می‌کنیم متاسفانه تعرفه برق کیوسک‌های مطبوعاتی تجاری حساب می‌شود و ما مجبوریم برای استفاده از تنها یک لامپ کم‌مصرف ماهیانه ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تومان پول برق بپردازیم همچنین بیشتر کیوسک‌داران بیمه خویش‌فرما هستند اما بعضی از کیوسک‌داران نیز به صورت اجباری کارگران‌شان را نیز تحت پوشش بیمه اجتماعی قرارداده‌اند. او می‌افزاید: کیوسک‌داران حدود ۲۰ ساعت کار می‌کنند و حتی اگر ما درآمد ماهیانه هر کیوسک را ۵ میلیون تومان در ماه در نظر بگیریم (که غیر ممکن است و تقریبا برخی کیوسک‌ها هفته‌ای ۳۰۰ هزار تومان بیشتر درآمد ندارند) حال این مبلغ را برای سه نفری که در کیوسک شاغل هستند به طور میانگین نفری ۱.۵ میلیون تومان ماهیانه پرداخت می‌شود البته این مبلغ بغیر از مالیات، عوارض و هزینه فیش برق است که باید بپردازیم و در حقیقت امرار معاش افرادی که در کیوسک کار می‌کنند به سختی فراهم می‌شود. بازرس هیات مدیره اتحادیه جراید با اشاره به فروش و برگشت روزنامه‌ها مدعی‌ست: پرفروش‌ترین روزنامه کشور که هم‌شهری است روزی بیش از ۱۰ یا ۱۵ عدد به فروش نمی‌رسد و وضعیت دیگر روزنامه‌ها نیز از این اسف‌بارتر است و از روزنامه‌هایی مانند شرق یا کیهان در کل هفته یک عدد بفروش می‌رسد و اگر قرار باشد که فروش اقلام دخانی را از کیوسک‌های مطبوعاتی حذف کنیم با توجه به فروش روزنامه‌ها ما نمی‌توانیم حتی یک روز دوام بیاوریم.

تجدید بیعت بسیجیان دخانیات با امام راحل(ره)

بسیجیان شرکت دخانیات ایران و پایگاه مقاومت بسیج شهید مدنی مجتمع دخانیات تهران با حضور در مرقد بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران با آرمانهای امام راحل(ره) و شهدای دفاع مقدس تجدید میثاق کردند. به مناسبت گرامیداشت هفته بسیج جمعی از بسیجیان شرکت دخانیات ایران و پایگاه مقاومت بسیج شهید مدنی مجتمع دخانیات تهران با حضور در مرقد مطهر امام راحل(ره) و بهشت زهرا(س) با آرمان های بلند بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی و شهدای گلگون کفن هشت سال دفاع مقدس تجدید میثاق کردند.

تدارک برگزاری باشکوه دهه مبارک فجر در دخانیات

جلسه هماهنگی ستاد بزرگداشت دهه مبارک فجر با حضور حوزه های ذیربط برگزار شد.

جلسه هماهنگی ستاد بزرگداشت دهه مبارک فجر شرکت دخانیات ایران با حضور حوزه های ذیربط برگزار شد. در این جلسه ضمن بررسی نقطه نظرات و پیشنهادات اعضای ستاد، هماهنگی های لازم در خصوص وظایف حوزه های مختلف در برگزاری جشن بزرگ انقلاب نور و سایر برنامه های فرهنگی و مذهبی این ایام صورت پذیرفت.

امحاء بیش از ۶ تن سیگار و توتون قاچاق در پاوه

بیش از ۶ میلیون نخ سیگار و توتون قاچاق در پاوه امحاء شد.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، پرویز ایده پور فرماندار پاوه گفت: ارزش این سیگار و توتون قاچاق مکشوفه، شامل ۶ میلیون نخ سیگار و ۶۰۰ کیلوگرم توتون قلیان، ۱۵ میلیارد ریال است، که به وسیله ماموران پر تلاش هنگ مرزی شهرستان پاوه کشف و ضبط و امحاء شد.

نوبت اول

مناقصه عمومی

شرکت دخانیات ایران در نظر دارد نسبت به خرید کود شیمیایی از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای اقدام نماید، لذا از کلیه واجدین شرایط که دارای مجوز و گواهی نامه بهره برداری از مراجع ذیصلاح و معتبر می باشند، دعوت به عمل می آید از مورخ ۹۵/۹/۱۵ تا پایان وقت اداری مورخ ۹۵/۹/۲۴ پس از واریز مبلغ دویست هزار (۲۰۰/۰۰۰) ریال به حساب جام به شماره ۶۸۷۵۳۵۸۱ به نام شرکت دخانیات ایران نزد بانک ملت شعبه سلامت به آدرس تهران- میدان قزوین- خیابان قزوین- ساختمان جنب بنگاه- اداره بازرگانی و تامین- طبقه اول (واحد مناقصات و قراردادهای) شرکت دخانیات ایران مراجعه و اسناد را دریافت نمایند و یا پس از ثبت نام در پایگاه ملی مناقصات می توانند اسناد را به صورت رایگان از آدرس www.iets.mporg.ir دریافت نمایند. ضمن اینکه بازگشایی پاکات رأس ساعت ۱۰ صبح مورخ ۹۵/۱۰/۵ انجام خواهد گرفت.

تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ سیصد و پنجاه میلیون ریال به صورت واریز به حساب جام به شماره ۶۸۷۵۳۵۸۱ به نام شرکت دخانیات ایران نزد بانک ملت شعبه سلامت و یا ارائه ضمانتنامه بانکی به مبلغ فوق با اعتبار سه ماهه می باشد. (در صورت نیاز با شماره تلفن ۵۱۲۶۱۹۲۸ واحد معاملات و قراردادهای تماس حاصل فرمائید.)

مدیریت ارتباطات و امور بین الملل شرکت دخانیات ایران

حضور کشتی گیران دخانیات در مسابقات قهرمانی کشور

۳ کشتی گیر جوان دخانیات در رقابت های کشتی آزاد و فرنگی قهرمانی کشور در منطقه آزاد انزلی حضور دارند.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان ، سرپرست اداره کل ورزش و جوانان گیلان با اعلام این خبر گفت: ۳ نفر از کشتی گیران جوان دخانیات به نام های پارسا شایسته، امید رجیبی و محمد فتاحی در تیم کشتی فرنگی بزرگسالان استان در این مسابقات حضور دارند. سعید علیپور با بیان اینکه رقابت های کشتی آزاد و فرنگی قهرمانی کشور در منطقه آزاد انزلی آغاز شده است، افزود: عظیم سیرتی، مربی کشتی باشگاه دخانیات گیلان به عنوان مربی، این تیم را همراهی خواهد کرد.

درخشش کشتی گیر باشگاه دخانیات در مسابقات بین المللی

در جریان رقابت های کشتی فرنگی بین المللی جام کودک که در تهران جریان داشت ، مهدی احدی از باشگاه دخانیات گیلان به مقام قهرمانی رسید . مسئول روابط عمومی اداره کل ورزش و جوانان گیلان گفت: این کشتی گیر نونهال و شایسته گیلانی در جریان این دوره از رقابت ها ، برابر تمامی حریفان خود به برتری دست یافت و مدال طلای این دوره از مسابقات را بر گردن آویخت. وی اظهار کرد : مهدی احدی کشتی گیر باشگاه دخانیات رشت، در رشته فرنگی در مسابقات بین المللی جام کودک حضور یافت و توانست برابر کشتی گیرانی از کشورهای روسیه، ترکمنستان ، گرجستان ، ایران و ارمنستان به پیروزی برسد و مدال طلای این رقابت ها را به خود اختصاص دهد. مسئول روابط عمومی اداره ورزش و جوانان گیلان خاطرنشان کرد: در رقابت های کشتی بین المللی جام کودک ، کشتی گیرانی از ایران با کشتی گیران چند کشور خارجی در رده سنی نونهالان در تهران با هم به رقابت پرداختند .

برگزاری مسابقه والیبال به مناسبت هفته بسیج

به مناسبت هفته بسیج مسابقه والیبال در مرکز تحقیقات و آموزش تیرتاش برگزار شد.

به مناسبت گرامیداشت هفته بسیج یک دوره مسابقه والیبال با حضور شش تیم از بخش های مختلف این مرکز تحقیقاتی برگزار و تیم های حاضر به صورت گروهی مقابل یکدیگر قرار گرفتند که در نهایت تیم زراعت به مقام قهرمانی این دوره از رقابت ها دست یافت. گفتنی است ، در پایان نیز جوایزی به رسم یاد بود به نفرات تیم های برتر اهداء شد.

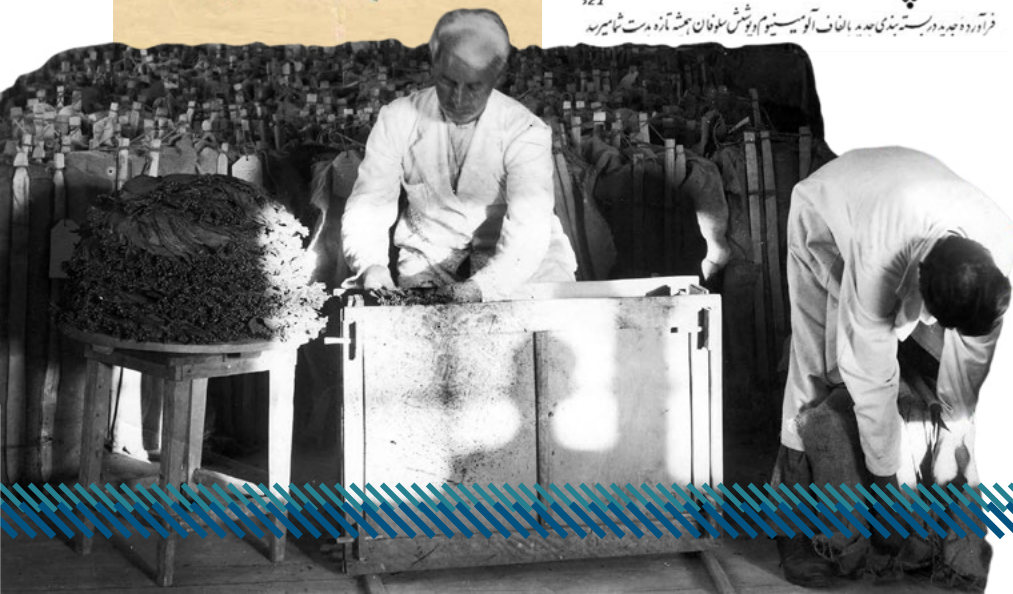
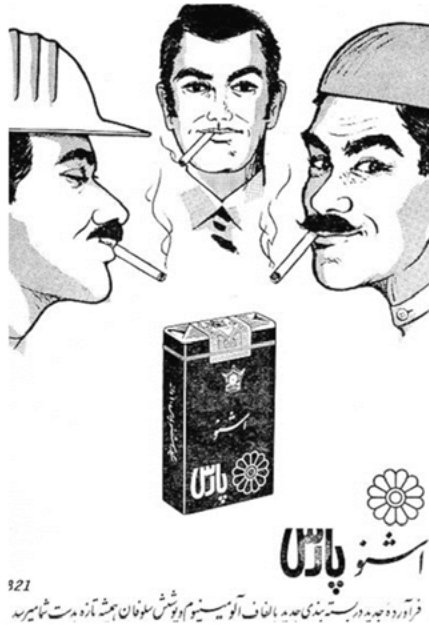
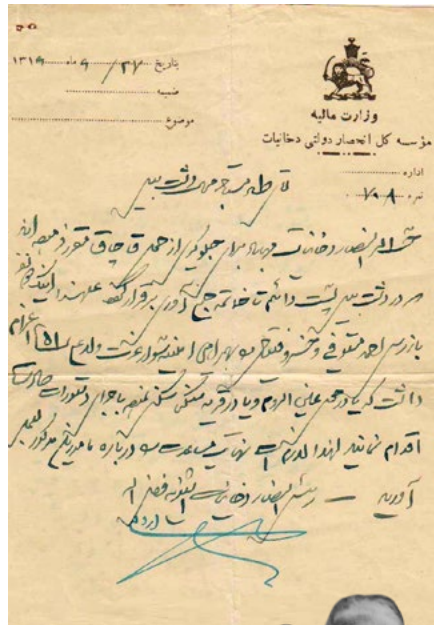
از توتون اشنویه تا سیگار

سالها قبل مهمترین محصولات کشاورزی در منطقه اشنویه «توتون» بود. توتون اشنویه بسیار مرغوب و در زمینهای کم آب نیز کشت می شد. افراد خاصی که دارای تجربه در جمع آوری دانه های بذر توتون بودند آن را خشک و پس از بوجار تا ماه دوم سال بعد نگهداری میکردند. در اواخر اردیبهشت ماه در قطعه های کوچک دو متر در دو متر که «دراو» نام داشت بذر پاشی انجام میشد و روی آن را با شاخه های گیاهان خشک و یا جارو می پوشاندند و آبیاری آن با آب پاش انجام میگرفت تا جوانه ها بصورت سه برگه در می آمدند و شاخه های خشک را بر می داشتند و آبیاری آن بصورت سیر آبی با جوی انجام میگرفت و سپس توسط کشاورزان خریداری و جوانه ها به زمین اصلی منتقل میگردد. بعد از سه ماه آبیاری و نگهداری که توتون ها به حدود ۴۰ الی ۷۰ سانتی متر قد میکشیدند برگهای آن را چیده و بعد از دسته بندی بصورت دسته های ۶ الی ۱۰ برگی آن را از سقف در سالنهای خاصی به نام «تالوار» آویزان میکردند که مخصوص خشک کردن برگهای توتون بود و سپس برگهای توتون را بر روی هم انبار می کردند تا بفروش برسانند و تجار روس با همکاری تجار تبریز توتون ها را خریدند و به روسیه می بردند. علامه قاضی خضری در خاطرات خود نقل میکند: در سال ۱۳۱۴ کسی برای خرید توتون به اشنویه نیامد و مردم دچار مشکل شدند. من و حاجی حسین محمودزاده به تبریز رفتیم و از تاجر روس خواستیم تا برای خرید توتون به اشنویه بیاید. خوشبختانه او قبول کرد و همراه ما به اشنویه آمد و محصولات مردم را خرید. توتون اشنویه بسیار مرغوب و بذر آن از ترکیه وارد شده بود.

در سال ۱۳۱۶ پس از تاسیس اولین کارخانه سیگار سازی در ایران، خرید و فروش و حمل و نقل توتون در کشور به غیر از موسسه انحصار دخانیات ممنوع گردید و تمامی توتون ها میبایستی تحویل دخانیات میشد. اداره دخانیات اشنویه از اولین اداراتی است که در شهر اشنویه تاسیس شد و وظیفه داشت توتون های کشاورزان را خریداری و به شمال حمل کند تا به سیگار تبدیل شود که در بسته بندی ۲۰ نخ و بنام «سیگار اشنو ویژه» وارد بازار می شد.

اشنو ویژه در چند مدل در ایران تولید گردید که به برندی معروف در صنعت سیگار شهرت داشت و معروف ترین آن «اشنو پارس» بود که در روزنامه ها تبلیغات میشده است. در اشنویه نیز در حد بسیار کم توتون کشت و برداشت میگردد. البته توتون جزو کشت دوم و در زمینهایی که آب داشته باشد قابل کشت بود. سیمین دانشور در خاطرات خود از جلال ال احمد می نویسد: جلال بیش از حد به سیگار «اشنو ویژه» علاقه داشت.

*شفیع خضری

به بهانه تشییع پیکر فرمانده اسبق لشکر ۶۴ ارومیه

نخستین پدافند هوایی ارومیه بر بام دخانیات

نخستین پدافند هوایی ارومیه در زمان فرماندهی امیر ذکیانی بر لشکر ۶۴ ارومیه، بروی پشت بام دخانیات ایجاد شد. به گزارش ایرنا امیرسرتیپ ذکی ذکیانی فرمانده سابق لشکر ۶۴ پیاده ارومیه، متولد سال ۱۳۰۶ هجری شمسی بود که در نخستین روزهای پس از پیروزی انقلاب به فرمان امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده لشکر ارومیه منصوب شد. نخستین پدافند هوایی ارومیه در زمان فرماندهی امیر ذکیانی وارد شهر ارومیه شد و استقرار سلاح های نظامی، تانکها و پدافند هوایی در پشت بامهای دخانیات، اداره کل دادگستری آذربایجان غربی و پمپ بنزین جاده سلماس با حمایت ارتش جمهوری اسلامی ایران صورت گرفت. پیکر امیر سرتیپ ذکی ذکیانی فرمانده اسبق لشکر ۶۴ پیاده ارومیه با حضور استاندار آذربایجان غربی، مسئولان استانی و فرماندهان نظامی و انتظامی در این شهر تشییع شد. این آیین از میدان انقلاب و مقابل ستاد فرماندهی لشکر ۶۴ پیاده ارومیه آغاز شد و تا سه راهی سرداران ادامه یافت. پس از آن نیز پیکر امیر سرتیپ ذکیانی برای تدفین به باغ رضوان ارومیه منتقل شد. وی در سال ۶۸ پس از ۵۰ سال خدمت بازنشسته شد و هشتم آذرماه ۹۵ به علت عارضه قلبی در بیمارستان طالقانی ارومیه درگذشت.

خاطرات اسارت:

تولید کاغذ از جعبه سیگار

یکی دیگر از این اقسام، دفترچه توتون داخل جعبه های سیگار بود که با آن سیگار را می پیچیدند و سیگار درست می کردند. پایگاه اطلاع رسانی آزادگان ایران به نقل از کتاب زیرکانه کمی تا قسمتی تبسم، گوشه ای از خاطرات آزاده سید علی قلی موسوی را اینگونه منتشر کرده است: به چند شکل کاغذ به دست می آوردیم. یکی این که کارتون هایی که برای جعبه های رب گوجه بود و در آشپزخانه می آوردند و یا جعبه های پودر لباس و کارتون های ساده ای که هر جوری به دست ما می رسید، اینها را در آب گذاشته و چند لایه از آن را در می آوردیم. این ها

شکل های خاص خودش را داشت و در آب گذاشته می شد، لایه هایی به شکل موج داشت که آن را صاف کرده و پس از خشک شدن، به اندازه های مختلف تقسیم می کردیم و مورد استفاده قرار می دادیم. یکی دیگر از این اقسام، دفترچه توتون داخل جعبه های سیگار بود که با آن سیگار را می پیچیدند و سیگار درست می کردند. این دفترچه خیلی سفید و کوچک بود و یکی از هنر هایی که بچه ها داشتند ریز نویسی بود که این دفترچه ها پنجاه برگ و صد برگ را خیلی ظریف در یک طرف و یا هر دو طرفش را می نوشتیم و چون نگهداری و مخفی کردن آن راحت بود، در تفتیش آسایشگاه ها کمتر به دست نیروهای عراقی می افتاد.

برگی از تاریخ:

مصرف دخانیات در ایران عصر صفوی

در سده شانزدهم میلادی، سیگار کشیدن در اسپانیا، پرتغال، انگلستان، هلند و ایتالیا رواج یافت و در ابتدای قرن هفدهم در قسطنطنیه و مصر و هند کم و بیش شناخته شده بود. شوالیه شاردن، از برجسته‌ترین تاجران اروپایی که از شرق زمین دیدن کرده بود، معتقد است استعمال تنباکو در حدود عثمانی از زمان آغاز سلطنت سلطان احمد خان (۱۰۱۲ هجری قمری) مرسوم شده است. آدام اولناریوس، جهانگرد اروپایی که در زمان سلطنت شاه صفی از ایران بازدید کرده بود، معتقد است هیچ قوم و ملتی به اندازه روس‌ها به استعمال تنباکو علاقه ندارند. البته مورخان معاصر، غالباً احتمال آشنایی ایرانیان با تنباکو از سوی شمال را منکر شده‌اند. احتمالاً ورود تنباکو به ایران از سمت جنوب بوده است. در سال ۹۲۰ هـ. ق (۱۵۱۴ میلادی) پرتغالی‌ها به فرماندهی آلبوکرک، جزیره هرمز را در خلیج فارس به چنگ آوردند و کمی بیش از صد سال آنجا را در دست داشتند و این منطقه تبدیل به یکی از مراکز بازرگانی مهم آنها گردید. تا اینکه در روزگار شاه عباس اول صفوی در سال ۱۰۳۱ هـ. ق (۱۶۲۲ میلادی) دست پرتغالی‌ها از آن جزیر و بندر گمبرون (بندر عباس) کوتاه گردید. محققان معاصر بر این باورند که آشنایی ایرانیان و هندی‌ها با تنباکو توسط همین پرتغالی‌ها بوده است. البته شواهدی نیز وجود دارد که بر خلاف این نظر است. پیترو دل‌واله جهانگرد اروپایی که می‌کوشید شاه عباس اول صفوی را ترغیب به جنگ بر ضد عثمانی نماید، معتقد است که ایرانیان، تنباکو را در اواخر قرن شانزده میلادی از هند دریافت کرده‌اند. این نظر از دید پورداد پنهان مانده است.

تنباکو: برخی از محققان بر این باورند که تنباکو از جانب عثمانی به ایران راه یافت. دلایل این گروه در نظر اول محکم می‌نماید، اولاً عثمانی‌ها در آن دوره از کنار دریای خزر تا خلیج فارس با ایران همسایه بودند؛ ثانیاً آمیزش و آشنایی ایران و عثمانی بسیار دیرپا تر از آشنایی ایران و اروپا است؛ ثالثاً آلت تدخین مورد علاقه ایرانیان یعنی چپق بیشتر شبیه آلت تدخین عثمانی‌هاست و در

نهایت این محققان واژه توتون را از ریشه ترکی و به معنای دود دانسته و درباره ریشه واژه چپق نیز دخالت زبان ترکی را بی اثر می‌دانند. از نوع استدلال کسروی می‌توان به شکل دیگری بهره برد، نزدیکی ایران و هند، چه از لحاظ تجاری و چه از لحاظ سیاسی، دست کمی از ارتباط ایران و عثمانی نداشته است؛ البته گفته کسروی زمانی پررنگ‌تر می‌شود که بدانیم شوالیه شاردن نیز با او هم عقیده است. نکته بسیار مهم‌تری که از سفرنامه این محقق درک می‌شود، اشاره دقیق وی به مناطق کشت تنباکو در ایران عصر صفوی است. وی معتقد است که تقریباً در سراسر ایران تنباکو کشت می‌شود، اما بر این باور استوار است که بهترین تنباکوی ایران در ناحیه سوزینان (خوزستان کنونی) و در کناره‌های خلیج فارس می‌روید. سایر جهانگردان دوره صفوی از مناطق دیگری نیز نام می‌برند، یکی از آنان بر این باور است که بیشترین مقدار توتون ایران از نواحی بغداد، بابل و کردستان تهیه می‌شود. جان استریوس، جهانگرد اروپایی دیگر، از ناحیه‌ای به نام ساوه نام می‌برد که به احتمال زیاد همان ساوه کنونی است. تمام این سخنان حاکی از گستردگی مناطق کشت تنباکو در ایران عصر صفوی است. از دیگر نکات مورد توجه - که از دید سیاحان دوره صفوی پوشیده نمانده است - طرز منحصر به فردی است که کشاورزان ایرانی برای عمل‌آوری تنباکو دارند. ایرانیان توتون را خشک کرده و به شکل برگ در جعبه‌های متوسط قرار می‌دهند. توتون هنگامی به خوبی خشک شده است که رنگ برگ خزانی به خود بگیرد. ایرانیان بر خلاف اروپایی‌ها، برگ توتون را پیچ و تاب نمی‌دهند و خلل و فرجش را خالی نمی‌سازند. این عمل موجب تندی بسیار و شدت قوت تنباکو می‌گردد و به مانند تنباکوی برزیلی قوی و تند می‌شود، ولی ایرانیان این خاصیت را خواستار نیستند و می‌خواهند در تمام ساعات روز دود کمتر، به علاوه بو و دود تنباکو تابیده برزیلی را بسیار بد می‌دانند. ایرانیان به این نوع تنباکو، تنباکوی انگلیسی گویند و این نامگذاری به آن دلیل است که نخستین

اروپاییان معتاد به تنباکو که ایرانیان با آنان به تجارت پرداختند انگلیسی‌ها هستند. در حدود پنجاه سال پیش، انگلیسی‌ها تنباکوی برزیلی را در ایران می‌فروختند، ولی چون ایرانیان آن را خیلی تند و بسیار گران یافتند، از استعمالش خودداری کردند. بعضی اشخاص که دوست دارند با تنباکو مست گردند، مقداری خشخاش دانه با آن مخلوط می‌کنند، بخار آن به مغز می‌رود و در مدت کوتاهی انسان را بی‌فکر می‌کند. همین جهانگرد اظهار نظر جالبی درباره آلت تدخین ایرانیان دارد: طرز استعمال تنباکو در نزد ایرانیان برای اروپایی‌ها غریب است. هوای ایران بسیار گرم‌تر و خشک‌تر از هوای اروپا و ترکیه است؛ بنابراین این نوع استعمال تنباکو در ایران دارای قواعد خاص خود است. چون اگر قرار بود به شیوه ما پیپ استعمال کنند، سرگیجه می‌گرفتند. ایرانیان دود را از تنگ آب عبور می‌دهند که آن را قلیان می‌نامند، بالای بطری سرچپقی که سفالی یا فلزی است به وسیله لوله‌ای که منتهی الیه آن داخل آب تعیبه گشته است. در زیر کوزه قلیان چهار پایه‌ای وجود دارد که شبیه پایه بعضی شمع‌دان‌ها است. هنگامی که میل تدخین دارند، اندکی تنباکو را که بسیار ریز و ساییده شده، خیس می‌کنند و در سر قلیان قرار می‌دهند. بطری قلیان را برای حسن نظر مملو از گل می‌نمایند. آب قلیان جنبه دارویی نیز داشته است و از قی‌آوری شدید آن برای تحریک مخاط معده کسانی که با خوردن سم اقدام به خودکشی می‌کردند، بهره برده می‌شده است. همین جهانگرد ذکر می‌کند که ایرانیان علاقه‌ای به جویدن یا به بینی کشیدن تنباکو ندارند و فقط آن را دود می‌کنند. شغل قلیان‌داری نیزه از جمله رسومی است که حول محور تنباکو در این دوره شکل یافته است. غالباً هر یک از افراد متمکن و با مقامات، دارای قلیان‌دار بوده‌اند؛ زمانی که فرد مزبور سوار اسب بوده، قلیان‌دار، قلیان وی را حمل می‌کرده است و هرگاه وی میل به تفرج داشته، بساط قلیان کشیدن را برای وی پهن می‌کرده است. گاه سواران در همان حالت سواره اقدام به کشیدن قلیان می‌کردند. نکته جالب توجه، استعمال وافر قلیان در مدارس است تا بدانجا که کشیدن قلیان توسط شاگردان در مقابل استاد، ظاهراً

ساخت ایرانیان است. محقق دیگری بحث مفصلی درباره نام اجزای قلیان دارد. وی نام خود قلیان را برگرفته از زبان عربی و به معنای جوشش می‌داند و می‌گوید نام این وسیله در سوریه نفس و در هند حقه است و در ترکیه و عراق نارگیله نام دارد. باید گفت که سرودن شعر در باب تنباکو و دخانیات در این دوره رواج کامل داشته است. یکی از نشانه‌های این امر، توجه کاملی است که مؤلف کتاب ارزشمند حقائق المعانی به شاعرانی دارد که درباره تنباکو اقدام به سرایش کرده‌اند. وی که این کتاب را در سال ۱۲۶۱ هـ. ق در هند نوشته است. در حدیقه چهارم از این اثر اشعار شعری ایران در باب تنباکو و قلیان را ذکر می‌کند. اهلی شیرازی، صائب تبریزی و میرزاشفیعا از مهم‌ترین این شعرا هستند. از بهترین این اشعار، ابیاتی از اهلی شیرازی است:

قلیان ز لب تو بهره‌ور می‌گردد

نی در دهن تو نیشکر می‌گردد

بر گرد رخ تو دود تنباکو نیست

ابری است که برگرد قمر می‌گردد

در پایان ذکر این نکته لازم است که بسیاری از محققان قلیان را از ساخته‌های ایرانیان می‌دانند، اما در برخی منابع در باب تولید کوزه قلیان در جمهوری ونیز و انتقال آن به ایران سخن رفته است. (شاردن، ۱۳۳۵: ۳۵۱) با توجه به ارتباط گسترده سیاسی و تجاری بین ایران و جمهوری ونیز که از مدت‌ها پیش در دوره حکومت ترکمانان آق قیونلو برقرار شده بود چنین ادعایی چندان دور از ذهن نیست.

دستور فوق را نشنیده بودند، اقدام به مصرف تنباکو می‌نمایند و با وجود سعی سایر تجار برای خلاصی ایشان، به بدترین وضع ممکن به قتل می‌رسند. تا تاورنیه که مدت‌ها در ایران به سر آورده است، حکایت تأثر برانگیز دیگری از قطع قسمتی از زبان قلیان‌دارباشی شاه عباس دوم به سبب تندی رفتار این فرد در هنگام آماده‌ساختن قلیان شاه، ذکر می‌کند. در مقابل این حکایت تأثر برانگیز شاردن حکایت طنزی از تعریف و تمجید اطرافیان شاه عباس اول هنگام کشیدن فضولات اسب به جای تنباکو، از تنباکوی مصرفی در دربار ذکر می‌کند، شاه عباس اول این حرکت را در مخالفت با مصرف تنباکو که سبب ضعف بدنی و تنگی نفس نظامیان می‌شد انجام داده بود. از این دو منبع مهم تاریخ اجتماعی ایران در دوره صفوی، به قطع می‌توان حضور منصب قلیان‌دار باشی در دربار صفوی را نتیجه گرفت. حضور تنباکو و قلیان در قصه‌های اهل فتوت و داستان‌های نقالی در این زمان، پر رنگ و چشم‌گیر است. قهرمانان این‌گونه داستان‌ها همگی به صفات فوق‌العاده بدنی توصیف می‌شوند، اما در جای جای اثر، به قهوه‌خانه رفته و قلیان می‌کشند. از توجه گسترده این‌گونه متن به قلیان شاید بتوان نتیجه گرفت که این نوع روش تدخین محبوب‌تر از استفاده از چپق بوده است. برخی از محققان معاصر از سفرنامه‌های اروپاییان چنان استنباط می‌کنند که قلیان نه در نزد عثمانی موجود بوده و نه در نزد اروپاییان؛ بنابراین معتقد هستند این وسیله

ایرادی نداشته است. محقق، علاقه ایرانیان به تنباکو را آن‌چنان می‌داند که معتقد است در ماه مبارک رمضان آنچه ایرانیان را شکنجه می‌دهد، عدم استعمال تنباکو است و نه گرسنگی و تشنگی. وی به زردی روی و ضعف بدنی استعمال‌کنندگان تنباکو اشاره دارد، اما می‌گوید اینان تنها دلخوشی خود را استعمال تنباکو می‌دانند. یکی از محققان به تفاوت میان تنباکوی استفاده شده برای قلیان و نوع استفاده شده برای چپق اشاره دارد. برای استفاده تنباکو در قلیان ابتدا آن را در آب خیسانده، در یک پارچه نازک ریخته، فشار می‌دهند. به این ترتیب گرد و خاک توتون گرفته می‌شود؛ سپس آن را بر سر قلیان می‌گذارند. چپق نیز از آلات تدخین محبوب ایرانیان است. جزء اصلی مهمانی ایرانی مصرف تنباکو است که این عمل در حین شنیدن قصه‌های شیرین عشقی و یا حماسی صورت می‌پذیرد، عموم مهمانی‌ها از صبح تا شام طول می‌کشد. جهانگردی دیگری از علاقه وافر کارگران ایرانی به خرید و استعمال تنباکو یاد می‌کند. وی در ادامه می‌گوید: شاه صفی گاهی مصرف تنباکو را منع می‌کند، اما علاقه ایرانیان سبب می‌شود این منع مصرف تنها چند روز دوام آورد، زیرا تنها شهر اصفهان هر ساله مبلغ چهل هزار تومان و تبریز بیست هزار تومان و شیراز دوازده هزار تومان به عنوان خراج تنباکو به شاه می‌پردازند. سپس تاورنیه حکایتی تأثر برانگیز از یکی از روزهایی که شاه صفی اقدام به منع مصرف تنباکو کرده بود ذکر می‌کند. دو تاجر هندی که

میلا و با سعادت پیامبر اکرم (ص) و امام جعفر صادق (ع) فرخنده باد